

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Bibliotecă Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

ÎN ACEST NUMĂR:

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Automatizarea în
planificarea economiei

de Ing. Eugen Stănescu

(pag. 3)

Biblioteca „Veac nou” nr. 29

A VENIT IGNAHA

de V. Șukșin

(pag. 9-10)

Svetlana. (Fotografie de la a patra expoziție unională „Septenalul în acțiune”)

ASPECTE
ALE
PROGRESULUI
TEHNIC

● Fenomene ale naturii
imitate în... laborator
de dr. R. Irimescu

● Sitalul — un material
«miraculos»
de D. Camboli

● Traectorii în adincul
pământului

ANUL XIX

21

(949)

24 mai 1963

12 PAGINI, 1 LEU

memento

Aniversarea Asociației

de prietenie sovieto-romină

Cu prilejul celei de-a 5-a aniversări a înființării Asociației de prietenie sovieto-romină, la 16 mai la Palatul de cultură „Serp i Molot” din Moscova tov. Ana Tukanova, vicepreședinte al Consiliului de conducere al A.P.S.R., a înfățișat celor prezenți aspecte din activitatea Asociației și a membrilor săi colectivi din Moscova, Leningrad, Riga, Kiev, Alma-Ata și din alte orașe sovietice și a subliniat aportul pe care îl aduce Asociația la întărirea prieteniei și colaborării dintre cele două țări.

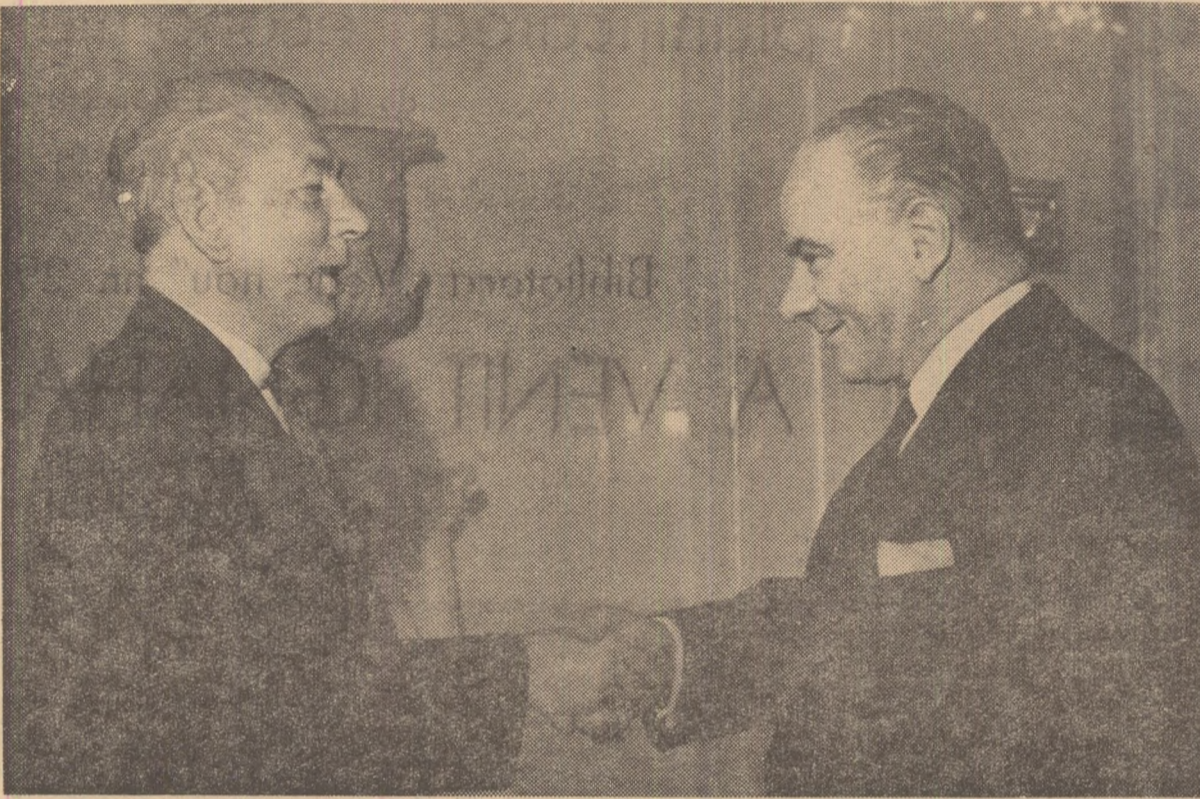
Cei prezenți au fost salutați de Gheorghe Stoian, consilier al Ambasadei R. P. Romine la Moscova.

Jurnalul vorbit „Moscova-București” a prezentat în prima sa ediție succesele obținute de poporul român în domeniul economiei, științei și culturii. Oamenii sovietici care au vizitat țara noastră și-au împărtășit impresiile culese.

În cadrul jurnalului vorbit „Moscova-București” au fost prezentate de asemenea cîntece românești, în interpretarea artiștilor amatori de la întreprinderile care se numără printre membrii colectivi ai A.P.S.R., fragmente din piese românești interpretate de actori de la Teatrul Armatei Sovietice, Teatrul de dramă și comedie și Teatrul central de copii. În încheierea acestei manifestări a prieteniei sovieto-romine spectatorii au vizionat filmul românesc „Post-restant”.

Cu același prilej a avut loc inaugurarea „Clubului prietenilor poporului român”, organizat pe lângă Palatul de cultură al uzinei „Serp i Molot”.

Cu ocazia celei de-a 5-a aniversări a înființării A.P.S.R., Consiliul General A.R.L.U.S. a trimis o telegramă de felicitare conducerii Asociației de prietenie sovieto-romină.

La invitația Sovietului Suprem al U.R.S.S. se află în Uniunea Sovietică o delegație a Marii Adunări Naționale a R.P.R. În fotografie: Acad. Athanase Joja, membru al C.C. al P.M.R., membru al Consiliului de Stat al R. P. Romine, conducătorul delegației și I. V. Spiridonov, președintele Sovietului Uniunii al Sovietului Suprem al U.R.S.S.

istorie...

în cîntece

O casă de discuri din Italia a luat de curînd o inițiativă interesantă: editarea unei serii de microdiscuri care poartă ca titlu „Istoria U.R.S.S. în cîntece”. În total, seria se va compune din patru discuri, fiecare avînd imprimată cite opt cîntece.

Michele Straniero, care, împreună cu Franco Luchetta se ocupă de editarea acestei „Istorie” muzicale, a arătat că principiul după care s-a ghidat este cel cronologic, primele melodii sînt vechi cîntece revoluționare ale proletariatului rus de la sfîrșitul secolului trecut: „Varșavianka”, „Pășii înainte, tovarăși!”, „Drapelul roșu” etc. Se ajunge treptat la perioada Marii Revoluții Socialiste, a războiului civil, a construcției pașnice, a Marelui Război pentru Apărarea Patriei... În felul acesta, se realizează o trecere în revistă a multora dintre cîntecele care au însuflețit muncitorimea rusă și pe oamenii sovietici în lupta pentru dărîmarea vechii orînduirii și pentru instaurarea unei orînduirii noi, libere de orice exploatare și aspirare.

Execuția bucăților aparține Ansamblului de cîntece și dansuri al Armatei Sovietice și altor mari formații corale din U.R.S.S.

Discurile vor fi însoțite de albume care vor conține traducerea fidelă a tuturor textelor, precum și note istorice și documentare asupra împrejurărilor în care au fost compuse și cîntate pentru prima oară aceste melodii. Numeroase fotografii și ilustrații vor îmbogăți albumele.

Un loc deosebit îl va ocupa prezentarea a ceea ce Straniero numește „destinul internațional” al multor dintre cîntecele revoluționare ruse și sovietice. Se știe, de pildă, că atît „Pășii înainte, tovarăși!”, cit și „Katiușa” s-au numărat printre melodiile preferate ale partizanilor italieni antifasciști, care au adaptat muzicii versuri în limba italiană.

j. f.

în orele libere

Colaboratorii laboratorului de cercetări sociologice de pe lângă Universitatea din Leningrad au făcut, recent, o interesantă anchetă în legătură cu felul cum își petrec timpul liber oamenii sovietici.

Ancheta s-a desfășurat într-una din cele mai mari întreprinderi din orașul de pe malurile Nevei, anume la uzina „Kirov”. Înainte de a intra în amănunte trebuie să arătăm că acum

a ridicat o seamă de probleme referitoare la folosirea cit mai rațională a timpului liber.

La atelierul de marcaje și dispozitive, sociologii i-au solicitat pe muncitori și funcționari să arate cum își petrec vremea în cursul unei săptămîni. Cele 700 de răspunsuri culese s-au dovedit a fi nu numai foarte interesante, ci și foarte semnificative. S-a văzut astfel că din cele 168 de ore ale săptămîinii numai 41 sînt folosite în producție restul, adică trei sferturi, rămînînd la dispoziția muncitorilor. Cum folosesc, deci, muncitorii sus-amintitului atelier cele 127 de ore rămase libere? Conform datelor centralizate de anchetă, din 100 de muncitori 66 frecventează o școală, cursurile unui cerc de pregătire tehnică, ale unui institut sau ale unei forme de pregătire politică. Cu alte cuvînte, pentru instruirea personală sînt consacrate cam 11 ore pe săptămîină.

Un loc important în cadrul timpului liber este apoi rezervat lecturilor și spectacolelor de teatru și cinema, activității artistice de amatori, sportului, vizitării muzeelor. În cursul săptămîinii „marlor”, din 100 de muncitori s-a constatat că 98 au citit diverse cărți sau reviste, literare sau de specialitate, fiecare consacring lecturii aproximativ 7 ore.

Aceasta ar fi latura interesantă a problemei — orientarea spre preocupări folositoare, setea de cultură, de artă. Și acum, latura semnificativă. Comparînd cifrele de mai sus cu cele dobîndite de unii sociologi americani, de pildă cu cele ale lui Paul Lazarsfeld care nu de mult scria că din 3500 de americani chestionați, 74 la sută n-au ținut în mînă o carte timp de o lună, apare foarte limpede bogăția universului spiritual al omului sovietic — care nu numai că simte o atracție irezistibilă către înărușirea continuă a bagajului său de cunoștințe dar are și posibilitatea de a și-o satisface.

a. b.

grupe de sănătate

La ce vîrstă începe bătrînețea? Sintem tentați, și pe bună dreptate, să răspundem prin cifre din ce în ce mai mari. Dacă bunicile generației mature de azi se considerau bătrîne la cincizeci de ani, — de multe ori chiar mai devreme — în zilele noastre cei a căror vîrstă se măsoară cu o jumătate de secol sînt bătrîni numai în cazul cînd țin neapărat să fie. Căci există multe mijloace de a preveni și întîrzia apariția bolii cunoscută sub numele de bătrînețe. Iată unul din ele, accesibil oricui. În multe întreprinderi și instituții din U.R.S.S., de pildă, au fost create așa zise „grupe de sănătate” în care sînt invitați să se înscrie oamenii între 45 și 60 de ani. Inițiativa creării acestor grupe aparține colectivului unei rafinării de petrol din Baku. Avînd ca scop antrenarea la diferite forme de sport a celor de vîrstă mijlocie și înaintată, „grupelo de sănătate” își învață membrii să joace volei, baschet, tenis, să înoate sau pur și simplu să facă gimnastică. Personalul de specialitate

Exemplul primilor „curajoși” s-a dovedit a fi însuflețitor. N-a fost nevoie de insistențe pentru ca „grupele de sănătate” să-și sporască rapid efectivul și să-și îmbogățească inventarul. Ajuțați substanțial de sportivii tineri, sportivii vîrstnici de la rafinăria din Baku și-au amenajat terenuri de sport și intenționează să-și construiască o bază nautică pentru practicarea canotajului. Ei s-au gîndit, de asemenea, să reamenajeze bazinele de apă pentru stingerea incendiilor și să le folosească pentru înot. După cum se vede, sportivii cu pîrul cărunt nu sînt lipsiți de inventivitate... Să le urmeze exemplul toți cei care nu vor „să se îmbolnăvească” de bătrînețe.

d. c.

enciclopedia „africa”

În curînd, vitrinele librăriilor moscovite vor găzdui o nouă și interesantă lucrare pe care nu numai cititorii sovietici, dar și cei de peste hotare o așteaptă cu un viu și justificat interes. Este vorba de primul din cele două volume ale enciclopediei „Africa”, ce urmează să apară sub îngrijirea editurii „Enciclopedia sovietică” și a Institutului de studii africane de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S.

Masiva lucrare, întocmită de un colectiv de specialiști îndrumat de prof. Ivan Potehin, doctor în științe istorice și directorul institutului susmenționat, este prima de acest gen tipărită în Uniunea Sovietică. Cele 2400 de articole din cuprins tratează nu numai despre prezentul ei și despre trecutul popoarelor continentului negru, despre geografia fizică și economică a diferitelor regiuni și conțin bogate referiri la multitudinea de limbi și dialecte folosite în Africa. Separat de acestea, enciclopedia mai cuprinde peste 100 de hărți și 500 de ilustrații deosebit de folositoare cititorului dornic să cunoască mai îndeaproape viața, cultura și obiceiurile numeroaselor popoare ce populează teritoriul întinsului continent.

Printre autorii primului volum se numără și D. Oldergoș, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. și A. Spirt, doctor în științe economice — personalități recunoscute în lumea celor ce se ocupă de problemele trecutului și prezentului Africii.

s. b.

o „limbă moartă” reinviată

După succesul obținut de savanții sovietici în descifrarea scrierii maya, ei au trecut și la lămurirea altor enigme lingvistice.

Tanguții, tibetani de origine, au folosit o limbă și o scriere influențată de dialectele chineze vorbite în statele vecine.

La începutul secolului nostru s-a vorbit mult despre descoperirea făcută de călătorul rus Kozlov, care a găsit în pustiul Gobi ruinele „orașului mort” Khara-Khoto, capitala vechiului stat tangut, distrus de hoardele lui Gîngis Han la începutul secolului al XIII-lea. Sub o colină de nisip a fost descoperită o bibliotecă enormă, cu manuscrise și cărți imprimare, scrise într-o limbă și cu caractere necunoscute, care nu au putut fi descifrate timp îndelungat.

Pină de curînd se credea că nu se vor putea elucida misterele acestei culturi și că scrierea aceea ideografică, asemănătoare cu hieroglifile chinezești, nu va „vorbi” niciodată. Meritul de a fi dezlăcut misterul culturii și limbii tangute este al eminentului savant sovietic N. A. Nevski, lingvist și orientalist.

După 13 ani de muncă încordată, N. A. Nevski a reușit să dezlege „rebusul” străvechilor documente tangute. El a dat la iveală texte religioase, inscripții administrative, opere literare care aruncă o lumină nouă asupra organizării și civilizației statului tangut dispărut acum opt secole.

Academia de Științe a Uniunii Sovietice a editat recent operele lui N. A. Nevski sub îngrijirea lui N. I. Konrad.

n. c.

Zilele trecute cunoscutul pilot de încercare Boris Andrianovici Anopov, Erou al Muncii Socialiste, și ing. Liusea Leonovna Babadjanova au stabilit, la bordul elicopterului „V-2”, un nou record mondial de viteză. Parcurgînd în circuit închis 100 de kilometri, elicopterul a dezvoltat o viteză medie de 264 km pe oră. Recordul mondial deținut pînă acum de un pilot american era de 228 de km pe oră. În loteria noastră: pilotul R. A. Anopov și

O problemă

la ordinea zilei

Automatizarea în planificarea economiei

În următorii ani automatizarea va fi extinsă în Uniunea Sovietică pe o scară din ce în ce mai largă atât în procesele de producție din industrie, cât și în majoritatea celorlalte ramuri ale economiei. Multe lucrări din ramurile transportului și construcțiilor care cer un mare volum de muncă vor fi efectuate automat.

În ultimul timp specialiști din cadrul Consiliului economiei naționale din Moscova și de la laboratorul de economie și organizare a producției de pe lângă Institutul de ingineri economiști „S. Ordjonikidze” din Moscova au efectuat interesante cercetări în vederea introducerii metodelor matematice și a mașinilor electronice de calcul în planificarea și conducerea activității industriale. În cursul acestor cercetări a fost preconizată o rețea specială de informații și de mijloace pentru transmiterea acestora de la întreprinderi la un centru de calcul. Prelucrarea informațiilor cu ajutorul mașinilor electronice de calcul a permis, ca un prim rezultat, o importantă simplificare a dărilor de seamă statistice și o reducere substanțială a informărilor furnizate de întreprinderi.

Binecunoscutul academician sovietic Dorodnițin a evidențiat importanța tehnicii electronice de calcul pentru planificarea producției întreprinderilor. Referindu-se la faptul că numai pentru Direcția construcțiilor de mașini din cadrul Consiliului economiei naționale al orașului Moscova sînt necesare aproximativ 60 de milioane de operații aritmetice, el a stabilit că pentru întreaga producție a Consiliului sînt necesare peste 675 de milioane de operații care, efectuate prin muncă nemecanizată, necesită nu mai puțin de 3,5 milioane om-ore. Ținînd seama și de faptul că fiecare modificare de plan atrage după sine repetarea integrală a acestei munci, utilizarea mașinilor electronice apare cu atât mai avantajoasă, deoarece ele efectuează integral lucrarea în mai puțin de 40 de ore!

Dar pe lângă economia de muncă pe care o aduc, mijloacele electronice folosite pentru efectuarea lucrărilor de calcul trebuiesc analizate și sub aspectul calitativ. Nu de mult, cu prilejul unor cercetări întreprinse de un institut științific din Moscova s-a izbutit ca, prin intermediul mașinilor electronice, să se determine capacitățile optime de lucru ale principalelor secții de producție din 20 de uzine constructoare de mașini aparținînd Consiliului economiei naționale al orașului Moscova. Rezultatele obținute au pus în lumină faptul că în majoritatea uzinelor cercetate încărcarea utilajului tehnologic era nesatisfăcătoare, coeficientul mediu de utilizare fiind de circa 65 la sută. Datorită introducerii unei planificări mai raționale, situația a fost

imediat îmbunătățită, prin încărcarea rațională a mașinilor și obținerea unor coeficienți medii de utilizare a capacităților în limite acceptabile.

Un alt exemplu ni-l oferă uzina de rulmenți nr. 1 din același oraș. Prin utilizarea mașinilor de calcul la întocmirea planului tehnic, industrial și financiar, colectivul uzinei a realizat importante economii de muncă și bani, costul întregii lucrări fiind de numai circa 1.000 de ruble față de 40.000 la cit s-ar fi ridicat dacă calculele ar fi fost făcute cu mijloace obișnuite. De asemenea, trebuie să subliniem că dacă înainte vreme pentru efectuarea aceluiași lucrări erau necesari 42 de funcționari, ce trebuiau să muncească un an întreg, tehnica electronică a permis efectuarea lor în numai 28 de ore-mașină!

Sau alte cîteva exemple. În R.S.S. Bielorusă, a fost luată nu de mult inițiativa înființării unui colectiv care să se ocupe cu studierea aplicării metodelor matematice și a mijloacelor electronice de calcul la rezolvarea diferitelor probleme de planificare. Principalele probleme care au preocupat în cursul anului trecut acest colectiv au fost: elaborarea unui sistem rațional de aprovizionare tehnică-materială pe principalele categorii de produse, introducerea în tehnica planificării a balanțelor de execuție și de plan privind legăturile dintre ramuri, elaborarea unor scheme optime pentru transportul unor încărcături de mare volum, rezolvarea unor probleme legate de repartizarea geografică a producției. Concluziile cercetărilor au arătat că prin îmbunătățirea situațiilor existente pot fi realizate economii extrem de importante. De pildă, referindu-ne numai la ultima problemă putem arăta că printr-o planificare mai rațională a repartizării materialelor și prin elaborarea de planuri optime ale complexului de material lemnos poate fi realizată, anual, o economie de 13 la sută la cheltuielile totale de transport.

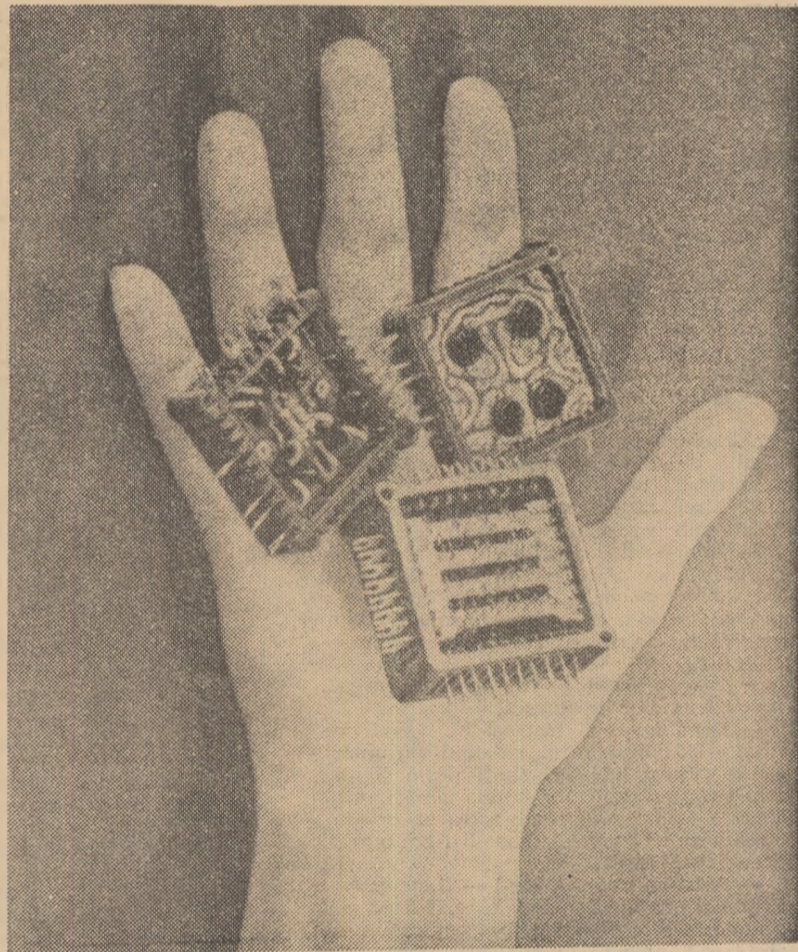
Tot pentru îmbunătățirea calității planificării și organizarea producției, laboratorul de cercetări al Consiliului economiei naționale din Moscova a studiat și problema utilizării metodelor economico-matematice și a mașinilor electronice, în vederea determinării unor indicatori utili planificării operative în întreprinderile industriale. Aceste studii au avut un pronunțat caracter practic, urmărind determinarea loturilor optime pentru lansarea comenzilor, stabilirea stocurilor necesare de piese tampon între operații și între secții, gradul de folosire a utilajului etc., etc. În felul acesta a apărut posibilitatea alcătuirii unor planuri optime, care să țină seama de condiții și criterii variate, au putut fi descoperite și puse în valoare rezerve interne nebanuite.

O problemă de covârșitoare importanță pentru îmbunătățirea conducerii economiei și muncii de planificare este aceea a balanțelor de legături dintre ramuri în ce privește producția și repartizarea produsului social. Aceste balanțe sînt un instrument științific pentru studierea relațiilor dintre un mare număr de ramuri, pentru analiza cheltuielilor sociale de producție pe fiecare ramură și a calculului cheltuielilor totale pentru producția diferitelor produse. Calculul acestor proporții reprezintă, însă, dacă ținem seama de complexitatea și caracterul multilateral al corelațiilor dintre producția diferitelor ramuri, un volum de muncă imens. De pildă, nu este prea dificil de stabilit ce cantități directe de combustibil, energie și diverse materiale sînt consumate, în medie, pentru producerea unui autocamion într-o uzină de autocamioane. Problema însă se complică dacă vrem să determinăm cantitățile totale de combustibil, energie și diverse materiale care se consumă pe întreaga economie națională pentru fabricarea unui autocamion, avînd în vedere că producția combustibilului, energiei și materialelor consumate în uzina de autocamioane impune, la rîndul ei, consumul unei anume cantități de combustibil, energie și materiale care, iarăși la rîndul lor, sînt produse prin consumarea altor cantități de combustibil, energie și materiale ș.a.m.d. Diferența dintre consumurile totale și consumurile directe a fost numită consum indirect care, ca mărime este, de cele mai multe ori, superior consumurilor directe, nepuținînd fi deci neglijat. Prin folosirea balanței legăturilor dintre ramuri, planificarea proporțiilor în economia națională capătă avantajul unei mult mai mari exactități. Un alt avantaj, de importanță capitală este faptul că se creează posibilitatea de a se elabora într-un timp relativ scurt un mare număr de variante de plan. Acesta este de altfel și cel mai important avantaj al balanței legăturilor dintre ramuri, dacă ținem seama că la planificarea cu mijloace obișnuite elaborarea unei noi variante de plan cere repetarea întregului ansamblu de calcule cu cifre modificate, lucru ce poate dura foarte mult, uneori săptămîni întregi. Cercetările pen-

comitent la Centrul de calcul de pe lângă Consiliul economiei naționale al U.R.S.S. și în secțiile speciale create în cadrul organelor de planificare.

Importanța introducerii automatizării în planificare este determinată și de faptul că mașinile electronice de calcul sînt singurele în măsură să asigure o rezolvare pe cit de rapidă, pe atît de precisă, a repartizării raționale a mijloacelor de transport cu cheltuieli minime. La propunerea Comitetului orașenesc de partid din Moscova, pe lângă întreprinderea „Glavmosavtotrans” a fost creat un puternic colectiv care, în strînsă colaborare cu centrul de calcul de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. și cu Institutul de cercetări în domeniul transporturilor auto și autostrăzi din Moscova, se ocupă de această problemă. Pînă acum s-a efectuat planificarea transportului materialelor de construcții pentru marile șantiere. Între altele, cu ajutorul unei mașini electronice de calcul a fost stabilit planul pentru transportul nisipului și cărămizilor de la șapte cariere de nisip la 250-300 de consumatori și de la 11 fabrici de cărămidă la 300-350 de consumatori. Noua metodă a permis reducerea distanței medii a transportului de nisip cu 7,5 la sută, iar a celor de cărămidă cu 17 la sută.

Un important domeniu al muncii intelectuale care necesită o automatizare tot mai riguroasă este acela al activi-

La Harkov a fost realizat un original sistem electronic care culege — în cîteva secunde — informații de la 500 de emițătoare instalate pe mașini-unelte, conveiere și diverse alte utilaje. Deși cuprind un mare număr de elemente electronice, dintre care unele efectuează operații logice complicate, piesele principale ale schemei sînt montate în cutii din masă plastică de dimensiuni liliputane. După cum se vede din fotografie, trei din aceste cutii pot încăpea cu ușurință în palmă.

ORIZONT

Istoria Kuznețkului...

În vara anului 1929 la poalele munților Kuznețki Alatau, în stepa pustie și regiunea mlăștinoasă din vecinătatea cătunului Bessonovo, au fost înfipti primii jăruiși... La 3 aprilie 1932 combinatul metalurgic Kuznețk a început să dea fontă. Cei dintii muncitori ai combinatului au fost chiar săpătorii și betonistii care lucraseră pe șantier. A fost o perioadă nespus de grea de care abia dacă-și mai amintește cineva din lucrătorii de astăzi ai combinatului.

În anii care au urmat, colectivul combinatului a urcat necontenit, treaptă cu treaptă, scara infinită a perfecționării tehnologiei și organizării muncii, sporind mereu producția. În acest răstimp combinatul a produs o cantitate de metal care, transformată în șine de cale ferată, ar putea înconjura de peste 30 de ori globul pămîntesc la ecuator.

A fost o vreme cînd lucrătorii combinatului nu îndrăzneau să viseze că ar putea să ajungă din urmă întreprinderile similare din America și Europa. Acum, însă, siberienii au întrecut indicii tehnico-economici ai furnalelor, cuptoarelor Martin și laminatoarelor din America. Furnaliștii de la combinatul din Kuznețk obțin de pe fiecare metru cub de volum util de cupțor considerabil mai multă fontă decît cele mai bune furnale din S.U.A. Nu întimplător o delegație de metalurgiști americani, din care au făcut parte și consilierii ai unui număr de mari firme, a studiat cu minuțiozitate practica furnaliștilor, oțelărilor și laminoriștilor sovietici.

Ca încununare a necontenitelor eforturi depuse de colectivul combinatului, furnaliștii din Kuznețk pot arăta astăzi oaspeților un sistem complet automat de încărcare a șarjelor, vagoane-cîntar, coppers și alte agregate și mecanisme de asemenea automate. Într-unul din cuptoarele combinatului se introduce cu succes automatizarea procesului de reglementare a suflării aerului în gurile de vînt și se fac pregătiri pentru extinderea acestei noutăți și la alte agregate.

În atelcerele și diversele servicii ale combinatului lucrează mii de raționalizatori și inventatori. În ultimii cinci ani au fost introduse în producție mai bine de 20.000 propuneri făcute de ei. Drept rezultat au fost economisite peste 15 milioane de ruble.

Metalurgiștii din Kuznețk s-au angajat să îndeplinească planul anului curent la toți indicii și să dea peste sarcinile de plan o producție de mii de tone.

tății ingineresti de construcție și proiectare tehnică. Într-adevăr, sarcinile respective sînt uneori atît de complicate încît determinarea variantelor optime cu mijloace de calcul neautomatizate este foarte dificilă. Să luăm, de pildă, sarcina de a alege varianta optimă pentru construirea unei căi ferate de cîteva sute de kilometri, care trebuie să treacă printr-o regiune muntoasă. Rezultatele problemei, luată în cercetare la Institutul de cibernetică al Academiei de Științe din R.S.S. Ucraineană, arată că aplicarea metodei obișnuite de proiectare la numai unul din capitolele acestor teme — profilarea optimă — necesită pentru rezolvarea ei de către un singur om peste 50 de ani. Mașina electronică de calcul o rezolvă însă în numai cîteva ore! Dar Institutul de cibernetică al Academiei de Științe al R.S.S. Ucrainene a întreprins cercetări și în vederea automatizării altor procese de proiectare tehnică cum ar fi, de pildă, automatizarea complexă a proceselor de proiectare și executare a pieselor de vapoare sau proiectarea rețelelor electrice, de gaze și conducte de apă.

Prin aplicarea tehnicii cibernetice munca fizică va fi folosită numai la supravegherea agregatelor automate, la reglarea și întocmirea programelor lor de funcționare. Folosind mașinile cibernetice, omul se eliberează, însă, nu numai de povara unor munci oșobitoare, fizice, ci și de muncile intelectuale de rînd. Automatizarea producției, această nouă realizare a științei, deschide astfel omeșirii, alături de celelalte cuceriri recente ale științei și tehnicii perspective noi, nebanuite, vestind zorile unei epoci noi, epoca societății comuniste.

Ing. Eugen Stănescu

70 de zile dintr-un an

(Urmare din numărul trecut)

Si iată-l pe Alim în pijama, la spital. Si-a luat cu el manuale. Dar n-are chef să citească. S-a întins în pat și a atipit numaidecât. Apoi, la fel de repede, a sărit din pat, a ieșit pe coridor și a început să fumeze. Nu cumva e nervos?

Până atunci Alim nu știuse niciodată ce înseamnă a fi nervos: oricât de grele ar fi fost examenele, niciodată nu se temuse de ele. Asta nu însemna că avusese numai calificativele cele mai bune. Mai luase și câte un patru și chiar un trei... Și totuși

întra întotdeauna la examene liniștit. Dar acum nu-și mai găsea locul...

Alim ceru voie să vadă pe Tania. Zăbovi o clipă la ușă ca să-și potolească bătaiele inimii, ciocăni și intră.

— Bună ziua, sint unul dintre donatori.

„Exact ca în film!” — își spuse Tania uimită. „Și la Gusev venea un tânăr la fel de simpatic”.

Se studiară reciproc, ascunzându-și gândurile sub fraze banale.

În fața Taniei se afla un tânăr vinjos, cu părul negru și pomeții ieșiți în afară. De sub sprincenele-i foarte dese și late o priveau niște ochi luminoși, limpezi. Alim vorbea concis, firesc. Nici o frază alambicată. Era genul Taniei.

— Nu vă temeți! Nu e prea greu... încercă ea să-l liniștească.

— Dacă mi-ar fi fost teamă n-aș fi venit... — răspunse Alim, ridicând din umeri. Și în gândul lui se simți puțin jignit: „Ce-o fi apucat-o? Nu cumva par speriat? Vera a trecut prin toate astea și, oricum, eu sint mai tare decât dînsa!” Apoi o privi deschis pe Tania.

— A trebuit să mă tund — îi spuse ea... Știi, mă simt mult mai bine. Mi-am dat seama de asta când am încercat prima dorință și anume să nu-mi cadă părul... Medicii pretind că părul poate că crească mult mai rămas decât înainte, ba chiar ondulat... — Răsuflă greu, după care continuă: Cînd începe sesiunea de examene?

Și discuția urmă așa pînă cînd Alim fu invitat de medici, să iasă din salon...

la, lăsați. Nu sint copil!

— Nu-mi faceți o dată operația? — întrebă Alim nemulțumit, deschizînd ochii. M-am plictisit să tot stau lungit.

— Nu fii nervos, frate — îi răspunse cineva domol. Acum ești în salon.

— Da? Și cum m-am comportat? — se interesă alarmat Alim.

— Excelent. Chiar ai zîmbit.

După cîteva ore Alim se afla lîngă Tania și, privindu-i fața istovită, își spuse: „Începe să se simtă mai bine sărmana. Se vede că e tare obosită...”

— Acum sintem frate și soră... încercă să surîdă Tania.

— Sigur... — interveni Alim. Deocamdată însă nu trebuie să vorbești prea mult, trebuie să te odihnești. Am să trec pe aici mai tîrziu...

Seara, împreună cu prietenii și mama Taniei, se afla din nou în salon și discuta despre vrute și nevrute cu noua surioară, care-i amintea prin ceva inesizabil de sora lui, Raia. Klavdia Trofimovna îi tot strecura în față bucăți mari de plăcintă cu carne și mere dolofane și rumene.

„Ce o să mai fie cu Tania? Nu cumva totuși a fost în zadar? — se întreba Alim. Și pe deasupra se țin scai de capul meu și ăștia de la gazeta de perete a facultății.

grafie. „Toți trebuie să afle despre actul tău de curaj!” — mi-a spus. Dar pînă la urmă l-am pus pe fugă. „Act de curaj”, „Faptă plină de eroism!” — Ți-e și silă... Ania, în numele direcției, caută să mă convingă ca după examene să plec într-un sanatoriu. Dar cum să mă odihnesc cînd între timp colegii au să lucreze la construcția canalului Volga-Baltica?”

Acestea erau gîndurile care-l năpădeau într-o noapte de aprilie pe studentul Alim Kaminski, de la facultatea de fizică de pe Cîlinele Lenin.

În fiecare zi directorul institutului de cercetări științifice era pus la curent cu starea Taniei. Celebrul academician era tot mai trist și îmbătrînise brusc. Medicii nu dădeau speranțe.

În primele zile ale bolii, Tania nu voise să vadă pe nimeni. Și nici nu putea: cel mai mic zgomot, lumina puternică o enervau. Cînd i se spunea că totul se va sfîrși cu bine, se supăra:

— Ia, mai lăsați! Doar nu sint copil!

„Cum să te apropii de Korneeva? Cum s-o faci să creadă că s-ar putea însănătoși?” — se întreba doctorul Luhoivițki, șeful secției în care era internată Tania. „S-o duci cu vorba e greu. E fiziciană. Cred că ar trebui să i se vorbească de neregularitatea iradiației. La drept vorbind și așa este. Sint porțiuni de măduvă osoasă neatînse, care după cîtva timp se pot include în procesul de formare a hematiilor. Pentru cazuri din astea doza mortală trebuie să fie mult mai mare”.

Glasul plin de încredere și privirea blajină a acestui om atît de ocupat și de istovit o linișteau parcă pe Tania. S-ar putea să fie, într-adevăr, așa? — se întreba fata.

Încet, încet starea de spirit a Taniei se schimba. Începea să creadă tot mai mult că se va vindeca. De aceea nu suporta nici o urmă de milă sau de îndoaială. O apucau amețelile numai la gîndul că ar putea să se ridice din pat, să iasă în stradă, și să se piardă în mulțime.

Dar starea ei, chiar și după transplantări, mai era totuși gravă. Un singur om însă n-o știa: Tania.

„Poate că am scăpat ceva? — se întreba pentru a nu știu cîta oară medicul curant Nikolai Iurievici Bessonov. Injecții intravenoase... Antibiotice... Transfuzii de sânge și plasmă... Introducerea masivă de globule albe și roșii, de preparate din grupul inlocuitorilor de sânge... Dietă specială... Vitamine... Nu, s-ar părea că n-am scăpat nimic... Înseamnă că trebuie acționat și mai organizat, și mai intens. Toate la un loc trebuie să dea un rezultat pozitiv. Trebuie...”

Și Nikolai Iurievici închise mapa voluminoasă.

Era noapte. Tania dormea. Dormea liniștită. Dar primejdia continua să planeze, cum plana și asupra celebrului Landau care fusese grav rănit într-un accident de automobil. Un academician și un cercetător științific... Pentru viețile amîndurora se dădea o adevărată bătălie.

Chiar și în zilele cînd nu i se făcea tratament, medicii nu plecau de lîngă patul Taniei. Lui Nikolai Iurievici îi plăcea să povestească despre fetița lui, Galka. Iar Igor Petrovici își amintea cu plăcere de anii studenției, de bătrînul Kazan...

Și mai exista un om care-și pusese în gînd să n-o lase pe Korneeva să moară. Era doctorița Voronkova, șefa secției de radiologie. În fiecare dimineață venea la patul Taniei de parcă s-ar fi dus la serviciu, deși spre a ajunge la institut trebuia să străbată apoi literalmente tot orașul. Venea cu toate că, oficial, Tania nu era socotită o pacientă a ei. Se așeza lîngă bolnavă, veselă, împrăștiind în jur o aromă amietoare de primăvară. Și indiferent despre ce vorbea: despre tratament sau vreme, totul i se părea Taniei important.

Duminica venea împreună cu Grebeșkov. Aceste discuții de după amiază, în salonul încărcat cu flori, aveau pentru bolnavă aproape aceeași însemnătate cu cel mai important tratament.

Într-adevăr, în camera Taniei erau multe flori. Era încă frig cînd sora Natașa îi adusese un braț de mîlin. De altfel nici unul din cei care o vizitau nu uita să-i aducă flori. Și Tania era foarte mîndră că salonul ei semăna cu o seră. Se mîndrea și încerca să nu rămînă datoare.

...Era în a noua zi de boală. Tania aflase că Anastasia Matveevna Voronkova avea să-și sărbătorească cîrînd ziua de naștere.

Și, bineînțeles, în așa fel încît să n-o jignească.

— Faceți cum știți, dar mie să-mi aduceți flori. Asta-i acum lucrul cel mai important pentru mine — porunci Tania prietenelor ei.

Acestea cîtreieră toată Moscova și, la ora hotărîită, dăruiră Anastasiei Matveevna, în numele Taniei, un buchet urias de flori.

Prietenii o copleșeau pe Tania cu tot felul de bunătăți. Și ce bucușori erau cînd, după ce se întorcea la institut, Ana Levina le spunea:

— Evghenia Petrovna, Tania a băut cu plăcere sucul pe care i l-ai trimis.

Sau:

— I-a plăcut grozav ananasul. De unde ai făcut rost Kirill Nikolaevici?

De fiecare dată, Ania avea atîtea pachete încît cu mare greutate putea să se suie în autobuz.

Iar cînd Tania încerca să refuze cîte ceva, Anastasia Matveevna dădea nemulțumită din cap.

— Gustă cîte puțin din toate. Și duminică îți va fi bine și oamenii au să se bucure. De ce să-i necăjești?

Vin arsurile

„Timpul se scurgea încet. Tania intră în faza a treia, faza cea mai primejdioasă a bolii. Medicii știau că dintr-o zi în alta aveau să apară arsurile și pentru ca Tania să nu se sperie prea mult o întrebau în glumă:

— Ei, unde sint? — o sicîia într-una Grebeșkov.

Iar Bessonov adăuga:

— Ce tot tărăgănezi atîta? să sfîrșim o dată cu ele!

Și cînd în a douăzecea zi fața, umerii și palmele i se umplură de bășici Tania nu se sperie prea rău; fusese pregătită pentru această împrejurare.

Începură zile și nopți chinuitoare. Cu toată stăpînirea de sine, care-i umise atît de mult pe medici, Tania abia își mai înăbușea gemetele. Într-o stare extrem de gravă era mina stîngă.

„Nu cumva o să trebuiască s-o amputăm? — se întreba amărît Grebeșkov după fiecare consult. — Și tocmai acum, cînd avem o speranță. Compoziția sîngelui s-a îmbunătățit mult, sistemul nervos își revine... Trebuie să existe totuși o soluție. Trebuie...”

Igor Petrovici se ocupa personal de tratamentul Taniei. Tăia pielea care se cojea, pansa locurile arse și-i așeza mina cît mai comod. Și mulțumii grijii lui, Tania suporta parcă mai ușor durerea...

Zilele și săptămînile zburau unele după altele. Și într-o zi se văzu că Tania merge spre însănătoșire, fapt confirmat de analize. Se gîndea tot mai mult la clipa cînd i se va îngădui să părăsească patul.

Medicii nu se grăbeau totuși. Timp de treizeci și patru de zile răspunseseră vag la toate întrebările rudelor și cunoscuților: Facem tot ce se poate... sperăm... Timp de treizeci și patru de zile Igor Petrovici Grebeșkov nu fusese cu soția la teatru sau la cinema și nu făcuse nici o vizită. Mereu își spuse: dacă cumva starea Taniei s-ar îmbunătăți brusc și el ar trebui să se ducă imediat la spital?

Așa încît după aceste treizeci și patru de zile trecute cu bine nimeni nu voia să riște, îngăduind Taniei să se ridice prea devreme din pat.

Ei însă îi era dor de prieteni, de munca de la institut, de Moscova. Venise 1 Mai și dînsa tot mai trebuia să stea în pat.

Tania nu aflase o întîmplare care se petrecuse între timp la institut. Întîmplarea ar fi amuzat-o copios...

Așa cum se obișnuiește, la festivitatea de 1 Mai venise la institut un conferențiar.

Avînd în vedere că se afla printre oameni de știință, între care și fizicieni, conferențiarul își argumentase teza că omul este prieten omului cu un exemplu din filmul „Nouă zile dintr-un an”:

— Val amintiți cu toții de momentul cînd la Gusev vine un donator de măduvă osoasă...

În sală se stîrnise însufletire.

— Da, da. Nu-i nimic de mirare în asta. Așa procedează oamenii sovietici.

Se auziseră risete înăbușite. Și cu toții priviseră spre Vera care se roșise la față.

— Ce vedeți deosebit în asta? Dacă la dv. s-ar întîmpla ceva similar, desigur că fiecare ar...

Ultimele cuvinte fuseseră acoperite de hohote de ris. Sigur, nu era un gest prea politic din partea ascultătorilor. Conferențiarul dorise sincer să stabilească o le-

posibil să se stăpînească. Și conferențiarul, derutat, părăsise tribuna fără să fi înțeles despre ce era vorba.

...În sfîrșit sosi ziua mult așteptată. Înaltă, într-un halat cam scurt, cu părul blond tuns băiețește, cu pielea roză, delicată, fără nici o cută pe mîini Tania Korneeva stătea în mijlocul salonului. Un pas, încă unul... Picioarele n-o ascultau deloc. Dar era un fleac. E mai greu să te naști a doua oară, dar să înveți să mergi a doua oară nu e prea complicat.

— Ei, mai cu curaj, mai cu curaj! — o îmbărbătau medicii.

Și iat-o pe Tania pășind încet pe coridor, fără să ia în seamă privirile cercețătoare ale celor din jur. Apoi începu să stea tot timpul la fereastră și să facă semne cu mina medicilor, personalului auxiliar și rudelor care veneau și plecau. Și tot timpul era surzătoare.

Tania trebuia să iasă din spital într-o zi însoțită de mai. Veniseră s-o conducă Klavdia Trofimovna, Zoia, Ania și Nadia cu Mișa, care auziseră cei dintîi cuvintele: „Copii, am fost iradiată...”.

Erau cu toții emoționați. Nimeni nu știa cum avea să suporte Tania clipa aceea. Dar ea ieși gravă, tăcută, solemnă. Și pentru că nu se văzură lacrimi, fie chiar de bucurie, nici nu se țînură discursuri, fie ele cît de scurte, totul decurse ușor și simplu.

Tania nu înțelegea să plece la sanatoriu fără să-și vadă colegii de la institut. Și iat-o într-un grup vesel, care se întunrise cu prilejul susținerii dizertației unui fizician.

— Ce temă ți-ai ales, Iurka?

— Dar băiatul tău ce face, Inga? I-a trecut piciorul?

— Zicior, mergem în excursie?

Tania punea zeci de întrebări. I se părea că nu-și văzuse prietenii de cîțiva ani, deși nu trecuse decît ceva mai mult de două luni. Colegii îi povesteau amănunțit despre toate, îi dădeau explicații fără s-o întrebă însă nimic. De ce? Principalul era că acum se afla în mijlocul lor.

Cîteva zile mai tîrziu Tania se instală într-un sanatoriu de lîngă Moscova. Juca cu plăcere ping-pong... Dar cea mai mare mulțumire i-o dădeau plimbările prin pădure.

Rătăcea singură prin luminișurile scăldate în soare, pe potecile strîmte și umede fără să se gîndească la nimic. Inspira pur și simplu mirosul frunzelor crude. Cîntecul țîrîului greierilor prin iarba și cîntecul cucului. Privea cum zbură, minat de vînt, puful tremurător al plopiilor...

Și după ce se obișnuia cu toate acestea, după primul contact cu natura și viața, Tania începu să dorească să lucreze. Era o dorință extrem de puternică...

— Korneeva e cu gîndul numai la ști-

ință... — ne spune bucușoasă Ekaterina Andreevna Lavrentieva, conducătorul științific.

Într-adevăr, Tania lucrează intens, fără să țină seama de programul de șapte ore și a obținut rezultate interesante...

Iată ce s-a întîmplat la Moscova, într-un institut de cercetări științifice.

Și mai e ceva...

S-a discutat mult dacă era verosimil ca Gusev, eroul principal din filmul „9 zile dintr-un an”, să supraviețuiască. Mi se pare că întîmplarea Taniei Korneeva e cea mai bună dovadă că trebuie să fim optimiști.

Bogația sufletească a omului sovietic, multilateralitatea preocupărilor lui, atitudinea neconformistă, în fața problemelor noi pe care viața în general și activitatea de fiecare zi i le pun mereu înainte sînt oglindite cu multă veridicitate în operele realizate de slujitorii artei realist socialiste.

Dar exemple de oameni superiori se întîlnesc în viața de toate zilele din Uniunea Sovietică într-un număr infinit mai mare decît pot să ofere literatura sau cinematograful. Căci viața sovietică este un imens rezervor de energii și însușiri personale din care se ivesc pretutindeni inițiative și realizări adesea uluitoare. Omul sovietic nu este și nu ține să fie unilateral, nu se mulțumește cu o pregătire profesională limitată sau canalizată într-o singură direcție. Dimpotrivă, caută să-și întregască și să-și desăvîrșască în permanență personalitatea prin îndeletniciri menite să pună în valoare darurile-i înăscute. Pe șantierele de construcție, în colhozuri, în toate domeniile de activitate se întîlnesc foarte des muncitori care în timpul liber fac pictură, muzică, scriu literatură sau sînt pasionați de probleme științifice. Ei devin adesea artiști, scriitori sau cercetători de talent, dovedind astfel calități și posibilități creatoare ieșite din comun.

Un exemplu concludent în această privință ni-l dă chiar cosmonautul Gherman Titov. În cartea lui „700.000 kilometri în Cosmos”, Titov s-a dovedit un scriitor de real talent în evocarea împrejurărilor în care și-a perfectat pregătirea tehnică și intelectuală și în descrierea periplului cosmic care a făcut din el unul din eroii zilelor noastre. Mulți au fost, poate surprinși să citească o carte scrisă de un cosmonaut. Dar lucrul este foarte explicabil dacă ne gîndim că încă din copilărie Titov îndrăgise literatura. Însuși numele lui, Gherman, ca și numele surorii lui, Zamfira, sînt ecouri din Pușkin — și nu ecouri întîmplătoare. Tatăl său, un țaran din Altai, fusese prieten cu învățătorul Andrian Toporov, care-l iubea mult pe Pușkin și citea din operele lui locuitorilor din stepă. Sub înfrîurirea acestor lecturi, bătrînul Titov a dat copiilor săi nume luate din poemele pușkiniene. Un țaran, familiarizat cu opera lui Pușkin! Lucrul era rar pe atunci.

De altfel, bunicul spiritual al cosmonautului este și el un personaj ce merită să fie amintit în ordinea de idei a articolului de față: Andrian Toporov trăiește astăzi în Ucraina și e în vîrstă de 72 de ani. Deși pensionar, nu și-a întrerupt totuși activitatea. Se ocupă, în continuare de educația artistică și estetică a copiilor, organizează cercuri muzicale și cercuri de lectură. Ba, în ciuda vîrstei lui înaintate, se ocupă și de alte probleme ca, de pildă, aceea a apei potabile, nerezolvată încă în întregime în regiunea unde trăiește. După cum scrie, de asemenea, cărți pentru copii și în ultima lui lucrare, „Viața mea de institutor”, vorbind cu justificată mîndrie despre Gherman Titov spune că izbînda acestuia n-a fost pentru el o surpriză deoarece tatăl cosmonautului e un om înzestrat cu multe talente — muzician, tîmplar, micurist — și că aptitudinile tatălui s-au transmis, în forme evaluate, fiului, ceea ce explică triumful de mai tîrziu al acestuia din urmă.

Tot în Ucraina, la Kamenet-Podolsk, poate fi întîlnit astăzi un om cu talente și preocupări variate a cărei viață este de asemenea pilduitoare. Se numește Nikolai Burkovski, este în vîrstă de 40 de ani și casa îi e plină de cărți despre aviație, arheologie și agricultură. Alăturarea unor cărți din domenii atît de diferite nu este cituși de pușin hazardată. Burkovski a fost în timpul războiului aviator. Rănit în luptă, a trebuit să părăsească această carieră și acum este inginer, lucrînd la un Institut de agricultură și ajutîndu-i pe colhoznici să cultive porumb și sfeclă cu metode de lucru avansate. Dar fostul aviator și actualul inginer agricol se ocupă asiduă și cu arheologia. În răstimp de zece ani, el a făcut săpături, împreună cu fiii săi, și a studiat 79 de colonii de interes arheologic, scoțînd la iveală nenumărate piese, dintre care multe se află expuse în muzele din Kiev.

Un alt institutor, Ivan Dehtiar, din Balamutovka, a făcut din școala satului un adevărat mic institut de cibernetică. Ajutat de elevii lui a construit un agronom electronic, alcătuit dintr-un balon cibernetic echipat cu diferite instrumente care pot capta și transmite la distanțe mari date referitoare la temperatura solului, la umiditate etc. Școala din Balamutovka este

înzestrată cu un studio cinematografic unde au fost realizate cîteva filme documentare despre activitatea colhoznică. Ivan Dehtiar, un simplu învățător, a realizat astfel cu mintea lui iscoditoare și ajutorul de elevii săi lucruri care constituie astăzi faima satului Balamutovka.

În orașul Nikolaev există un vechi han care a scăpat ca prin minune nedărîmat de distrugerile războiului. Acest han, unde și-a instalat sediul un cerc de artiști plastici, a devenit lăcașul unui original triumf al chimiei. Despre ce este vorba? În timpul războiului un elev de la Școala de arte plastice găsisse niște gudron împrăștiat de-a lungul căii ferate. A strîns cîteva bucățele și a încercat să facă din ele un port-țigaret. A constat că gudronul poate fi mulat și poate servi ca material de lucru în sculptură. După război, elevul, devenit acum artist, s-a gîndit să înființeze în hanul căruia i s-au reparat ferestrele, ușile și sobele, un laborator pentru prepararea de materiale plastice. Au fost puse la punct cîteva instalații, destul de rudimentare, și s-a pornit la treabă. Gudronul se prepară acum acolo, pe loc, pentru nevoi artistice. Munca n-a fost ușoară, firește, dar cu răbdare și perseverență totul a fost încununat de succes. În vechiul han dărăpănat se poate vedea azi o adevărată galerie de sculpturi, printre care un bust al lui Tolstoi mulat din gudron.

Am amintit aici numai cîteva oameni, cu inițiativele și realizările lor, din vastul laborator în care două sute de milioane de semeni ai lor, de la copii pînă la bătrîni, trăiesc, gîndesc și creează, cu un admirabil entuziasm, contribuînd fiecare, pe măsura puterilor și capacităților lor, la înflorirea vieții lor. Acești oameni sînt deținătorii unor avuții sufletești și intelectuale mai prețioase decît toate bogățiile pămîntului deoarece investirea lor în viața practică duce adesea la rezultate uimitoare, fie că e vorba de perfectarea procesului de germinare a semințelor aruncate în țîrîna ogoarelor sau de cucerirea spațiului cosmic. Ei constituie tot atîtea tezaure omenești de o impunătoare frumusețe în care își găsește explicația multiplele izbînzii ale erei comunismului.

Pericle Martinescu

Ce bine-i în grădina

O experiență nouă

Magazinul fără salariați...

Firma arătoasă de pe fațada clădirii îl recomandă drept „Magazin popular”. Dar nu este un simplu magazin cu autoservire, cum s-ar părea, ci e vorba de o nouă inițiativă interesantă care a pornit dintr-un sat din regiunea Leningrad și s-a desfășurat în toată amploarea în altul din regiunea Voronej. De fapt despre aceasta din urmă vrem să vorbim.

Dar să urmărim istoria de la începuturile ei. La cel de-al VI-lea Congres unional al cooperației de consum s-a discutat mult pe marginea experienței satului Zamostie din regiunea Leningrad în care funcționa de cîteva vreme primul magazin popular din U.R.S.S. La discuții a asistat și președintele cooperativei satești de consum din Rostofi. El s-a arătat foarte interesat de cele ce se petreceau în localitatea din împrejurimile Leningradului. Întors acasă, Piotr Alexeevici Filatov a propus să se deschidă și la Rostofi un magazin fără personal plătit (aceasta fiind semnificația magazinului popular). Atît conducerea cît și membrii cooperatori l-au susținut pe președinte. Într-o adunare specială a fost ales consiliul de conducere al magazinului popular. Mulți entuziaști s-au oferit să sprijine inițiativa: pensionarele E. Ponomariova și A. Iurieva, sora medicală A. Ere-meeva, diriginta oficiului poștal E. Provorotova, secretara organizației de Comso-

mol a colhozului „Rossia”, L. Ceremașențeva și alții. Funcția de răspundere de președinte al consiliului a fost încredințată lui S. Moiseenko care în trecut a lucrat mai bine de treizeci de ani ca responsabil de magazin.

Și oamenii s-au pus pe treabă. Înainte de toate au încheiat un contract cu cooperativa de consum în legătură cu „Răspunderea morală (observați: morală, nu materială!) pentru mărfurile primite spre vînzare”. Apoi au amenajat clădirea care le-a fost repartizată, pentru sistemul de vînzare cu autoservire. După care au deschis festiv, într-o zi anunțată cu mult înainte, magazinul lor, al tuturor.

Lume a fost cu duimul. Unii au venit să cumpere, alții numai să vadă cum vine treaba asta nouă: te apropii, te uiți, îți alegi ce-ți trebuie sau ce-ți place și apoi depui singur banii în casă, fără alt control decît cel al propriei tale conștiințe.

Și chiar din prima zi s-a dovedit că controlul acesta este cel mai de nădejde: n-a lipsit nici o copeică. Așa a fost și a doua, și a zecea, și a cincizecea zi. Bruma de scepticism care mai dăinuia pe ici pe colo s-a risipit. Cîntea ireproșabilă a cumpărătorilor a devenit o cauză de onoare pentru întregul sat.

Magazinul popular își întemeiază întregă activitate pe încrederea fără rezerve în

cumpărător și pe grija pentru nevoile și comoditatea lui. În funcție de aceasta și-a fixat și orarul. De cum a venit primăvara și au început muncile agricole magazinul și-a stabilit un program destul de ciudat: se deschide în zori, dar efectiv în zori, și seara tîrziu, pentru ca oamenii care muncesc toată ziua pe cîmp să-și poată procura tot ce-i interesează. Iar magazinul le oferă destule. Sortimentul de mărfuri nu este cu nimic mai prejos decît la oraș. Mai sînt însă și alte elemente care îl apropie de magazinele din mediul urban: se aduc mărfuri la cerere, se fac comenzi la domiciliu. Și toate acestea de către oameni pentru care munca la magazin este o simplă activitate obștească! „Vînzătorii” (zînic fac de serviciu cu schimbul cîte doi membri din consiliul de conducere) țin seama de părerile și dorințele cumpărătorilor, îi îndrumă în alegerea mărfurilor.

Cum era și de așteptat, inițiativa n-a rămas fără ecou. Din Zamostie a trecut la Rostofi. „Reacția în lanț” continuă: satele Alexandrovka, Dobrinsk, Voronovo, raionul Talov se pregătesc să o preia.

Năzuința oamenilor sovietici de a trăi și a munci în chip comunist generează mereu noi forme de participare activă a opiniei publice în toate sectoarele de activitate.

I. S.

VECINII

În casa despre care va fi vorba locatarii n-au venit cu cătel și cu purcel, în fața ei n-au tras camioane încărcate cu mobile, baloturi, bucece și bucecluțe. Cîteva geamantane — iată tot bagajul.

Să-i urmărim pe cei doi tineri care urcă încet scara și tot atît de încet străbat coridorul îngust. În fața ușii cu numărul 112 se opresc; vizibil emoționat, el potriveste cheia în broască și o răsucește.

Prima locuință! Prima locuință în viața unei familii foarte tinere! Multă vreme au să-și amintescă Slava Cernov și Ira Voșciuk, pardon, Slava și Ira Cernov, de primele minute în prima lor locuință: cum au stat privindu-se în tăcere și nevenindu-le să creadă că toate — culoarea veselă a tapetului, fereastra luminoasă, dulapurile în pereți, vestibulul strălucind din tot felul de piese nichelate, plita electrică elegantă — toate-s ale lor, prinul lor cuib...

Ciocănituri energice în ușă. Și fără să mai aștepte răspunsul, își face apariția un cap zbîrlit.

— Servus, vecinilor! Vă săruțați? Nu-i nimic, nu vă jenați. Am uitat să-mi iau pline. Nici voi n-aveți? Atunci dau eu o fugă. Pot să vă cumpăr și vouă. De care vreți — albă, neagră?

Din nou ciocănituri și un alt cap, tuns scurt.

— Abia v-ați mutat? Bine ați venit! Mergeți la cinema? Toemai mă duc după bilete, dacă vreți vă iau și vouă.

Casa asta de pe strada Parkovaia-15 din Moscova este neobișnuită nu numai prin poziția camerelor și a palierelor, ci și prin atmosfera ei.

De obicei în blocuri oamenii nu prea știu unii de alții, chiar cînd locuiesc pe același palier. Pe cînd aici totul e altfel. Aici știu nu numai numele și meseria vecinului, ci îi știu și grijile și bucuriile. E o casă în care nimeni nu se poate simți singur.

Am aflat de o întîmplare petrecută puțin timp după ce casa și-a primit locatarii. Marina Andreeva a fost „acostată” într-o zi pe coridor de un tînar seund, blond. Privindu-i atent fața obosită, băiatul i-a spus:

— Mă cheamă Andrei. Lucrez la Metrostroi. Aceea e camera mea, a doua pe dreapta. Mă uit la dumneata; îți vine greu cu copilul.

La început Marina s-a supărat: ce se amestecă necumocutul în treburile ei? Dar vocea lui Andrei era liniștită, binevoitoare, pe față i se citea o compătimire sinceră. Și Marina s-a pomenit povestindu-i că nu reușise încă să-și mute fetița la un cămin mai apropiat.

A doua zi Andrei s-a înființat la comitetul raional al Comsolului.

— Așa stau lucrurile, băieți, trebuie să o ajutăm, neapărat să o ajutăm.

Și cînd totul s-a aranjat, cineva l-a întrebat:

— Dar tu ce-i ești, rudă?

— Nu, vecin. Pur și simplu vecin...

Nu, nu pur și simplu. Vechiul cuvînt „vecin” începe să capete un sens nou: el nu mai înseamnă doar „omul care locuiește alături”, ci un tovarăș și prieten. Casa de lângă parcul Izmailovo este de fapt o mare locuință în care trăiesc o familie numeroasă și unită. Planificarea camerelor, sufrageria comună, clubul, salonul de frizerie și cofaură încep să modifice vechile norme de trai în comun. Încît se poate spune că arhitectii au introdus în proiectul lor un element important: relațiile realtate prietenești, de familie... între vecini.

Victor Levașov

Linie de înaltă tensiune deasupra Entseului...

Traiectorii în adîncul pămîntului

Realizarea unor lucrări grandioase a devenit un lucru obișnuit pentru secolul nostru cînd oamenii s-au avîntat pe drumurile Cosmoului elaborînd proiecte pentru rachetele ce-i vor duce spre alte planete și îmbogățindu-și cunoștințele cu date noi despre spațiul extraterestru. Dar numai acest spațiu ne interesează? Evident, nu! Interiorul pămîntului prezintă pentru noi nu mai puțin interes, căci de pătrunderea în adîncurile lui e legată rezolvarea multor probleme de cea mai mare importanță științifică.

Nu încapă îndoială că străpungerea scoarței pămîntului va decurge altfel decît și-a imaginat-o Jules Verne scriînd „O călătorie spre centrul pămîntului”. Este oare ușoară o asemenea „călătorie”? Are ea o importanță economică? Va aduce date noi pentru știință?

Oamenii de știință sovietici încearcă astăzi să dea răspuns la aceste întrebări proiectînd forarea unor sonde de mare adîncime — ce urmează să atingă 18—20 kilometri. Să subliniem, însă, de la bun început că pătrunderea în interiorul pămîntului nu este o problemă ușoară; din punct de vedere tehnic ea ridică greutăți considerabile.

In căutarea metodei eficiente

Cele mai adînci foraje cunoscute în practica mondială sînt de aproximativ 8 kilometri. E adevărat că încă de pe acum mijloacele de cercetare geofizică ne permit să pătrundem în scoarța pămîntului la adîncimi mult mai mari, dar ele aduc date mai puține decît pot procura forajele. Lucrările geofizice nu ne pot oferi decît informații generale cu privire la compoziția chimică a rocilor, la natura elementelor ce intră în alcătuirea

lor; forajul de mare adîncime, deși mai greu de realizat, permite în schimb cunoașterea directă a naturii rocilor.

În interiorul scoarței terestre, la o adîncime de 18—20 kilometri, condițiile sînt deosebite de cele de la suprafață. La adîncime temperatura și presiunea sînt foarte ridicate, putînd atinge — respectiv — de grade și mii de atmosfere. La toate acestea se mai adaugă și faptul că greutatea țevilor în cazul unor foraje de 18—20 metri este enormă. Se înțelege, așadar, utilajul necesar efectuării unor asemenea foraje trebuie să fie confecționat din materiale deosebit de rezistente și fapt care reamintim, rîndul lui, crearea unor aliaje speciale care să reziste la încercările la care sînt supuse. În această privință un rol deosebit îl revine chimiei, chemată să creeze materiale pentru țevi ușoare, rezistente la uzură și la temperaturi ridicate. Aceste calități

aspe

progrese teh

Sitalul — un material „miraculos“

Sticla! Minunat material cunoscut încă din timpuri străvechi și avînd atîtea proprietăți interesante! Ea este în fire de subțiri ca pînza de mîie și dură ca fierul, de multe sute și mii de kilograme. Prin adăugarea unor oxizi metalici, sticla poate căpăta nuanțe de culoare, ea poate fi transparentă sau opacă. Unele varietăți de sticlă rezistă la încălziri foarte înalte, precum și la răcirii brusce. Nefiind un material reactiv chimic, sticla își găsește un larg utilizare în laboratoare și industrie. Prin șlefuire se pot realiza lentile, prizme, oglinzi pentru instrumente optice. Într-atît de mult și de adînc în viața omului a intrat sticla încît este greu de enumerat toate domeniile în care se folosește — cele în care nu se folosește!

Dar... există deci și un defect, sticla este fragilă. Acest defect i-a făcut pe oamenii de știință să-i caute un înlocuitor. Cine nu cunoaște astăzi materialele plastice? Acestea au intrat atît de mult în uzul nostru zilnic încît au devenit un material la fel de obișnuit ca lemnul, piatra, metalul. Printre nenumăratele va-

rietăți de materiale care înlocuiesc sticla, unele sînt care nu se sparg.

În căutarea unor materiale noi, tehnicienii, căutînd să se adere pe lîngă împlinirea cerințelor ale industriei în ce privește materialul respectiv, au descoperit un material nou și interesant. Acesta este sitalul. Astăzi cuvîntul

Fenomene ale naturii imitate în ... laborator

● Astrele studiate pe modele artificiale ● Cutremure reproduse pe o... platformă. ● Adincul mărilor cercetat pe... uscat ● Nisipuri zburătoare create într-un tunel.

Dezvoltarea accelerată a științei și tehnicii moderne, cunoașterea din ce în ce mai aprofundată a fenomenelor naturii n-ăr fi posibile fără un imens număr de experiențe de laborator.

În acest domeniu al experimentării savanții sovietici abordează probleme extrem de importante, verificând cele mai îndrăznețe ipoteze științifice sau reproducând în laborator fenomene naturale care nu pot fi studiate „pe viu”.

Vă invităm la un mic tur de orizont al celor mai recente experiențe efectuate de savanții sovietici pentru studierea unor fenomene ale naturii.

„Stele” și „sori” pe Pământ

Cercetând lumina stelelor, astrofizicienii au descoperit anume indicii care arătau că această lumină trece prin „cimpuri magnetice” de mare intensitate, răspândite pe uriașe distanțe cosmice.

Aceste observații au servit la realizarea, în cadrul Institutului de energie nucleară al Academiei de Științe a U.R.S.S., a unei „capcane magnetice”, în vederea creării în condiții de laborator a unor temperaturi stelare care să treacă de 1 000 de milioane de grade.

Se știe că aceste experiențe, menite să asigure imblinzirea „focului stelar”, vor duce la stăpânirea și controlul sintezei nucleare. În acest scop se utilizează plasma sau, cu alte cuvinte, gazul ionizat compus din electroni și ioni liberi. Plasma există în spațiul interplanetar în mod normal și energia ei este atât de mare încât savanții au fost tentați să imite în laborator procesele care au loc în spațiile cosmice.

Eforturile depuse pentru crearea pe Pământ a unor „stele” sau a unor „sori” care să se supună voinței omului înregistrează mereu noi succese. De curând, în Uniunea Sovietică și în alte țări au apărut primele instalații care utilizează „focul stelar” în industrie. Instalația sovietică, numită plasmatron, utilizează un „flux de plasmă” cu o temperatură de 20-50.000 de grade, adică de câteva ori mai mare decât temperatura de la suprafața Soarelui. „Cușitul” plasmatronului este utilizat în industria metalurgică pentru tăierea rapidă a metalelor.

Dispozitive asemănătoare vor fi utilizate pentru străpungerea rocilor, pentru foraje de mare adâncime, pentru accelerarea unor reacții chimice etc. Dar cer-

cetătorii sovietici vor să realizeze plasmă cu temperaturi mult mai ridicate, care să ofere omenirii rezerve nesecate de energie.

„Luna artificială”

Oricât ar părea de ciudat, multe fenomene astronomice pot fi studiate pe... Pământ, reproducându-se modelul unor corpuri cerești. Astfel de experiențe au fost făcute recent în Uniunea Sovietică pentru a măsura intensitatea undelor radio-electrice emise de Lună.

În acest scop a fost comparată radioemisiunea Lunii cu aceea a unei „luni artificiale” create în laborator și ale cărei radiații erau cunoscute. „Luna artificială” este un disc confecționat dintr-un material absorbant pentru undele radio-electrice. Diametrul ei este egal cu dimensiunile vizibile ale satelitului.

Recepționarea alternativă prin radiotelescop a emisiunilor Lunii naturale și artificiale a permis compararea lor și stabilirea temperaturii discului lunar. Folosirea acestei metode a avut drept rezultat măsurarea cu o precizie încă niciodată atinsă în astronomie a temperaturii medii de la suprafața Lunii.

Alte experiențe au avut drept scop determinarea compoziției chimice și mineralogice a suprafeței lunare. Pentru aceasta a fost stabilită conductibilitatea electrică a unui gram de rocă lunară (într-un volum de 1 cm³), măsurându-se emisiunile de undă hertziene ale Lunii. Conductibilitatea electrică determinată astfel a fost comparată cu aceea a unui gram din diverse roci terestre, cele mai apropiate de structura presupusă a Lunii.

După studierea unui număr de o sută de „eșantioane” pe diverse lungimi de undă s-a stabilit că în structura învelișului lunar intră roci asemănătoare cu granitul. S-a putut chiar conchide că rocile lunare superficiale nu conțin decât în mică măsură metale ca, de pildă, fier meteoritic.

„Platforma seismică”

Alteori, fenomene ale naturii care se petrec pe Pământ nu pot fi studiate în intimitatea lor decât prin „reproducerea” lor în laborator.

Seismografele pot înregistra intensitatea unui cutremur și pot dezvălui cauzele care l-au generat. Dar care sînt legile după care se produc cutremurele?

Cum pot fi ele prevăzute? Cum se poate cunoaște efectul unui cutremur?

Pentru a răspunde la aceste probleme, la Institutul de seismologie și de construcții rezistente la cutremure de pe lângă Academia de Științe a R.S.S. Tadjice a fost construită o originală „platformă seismică”. Această platformă poate reproduce la „comandă” diverse tipuri de cutremure, după cauzele care le generează, cutremure de prăbușire sau de surpare, vulcanice sau tectonice.

S-au stabilit astfel o serie de procese fizice care guvernează fenomenul de producere a unui cutremur, s-au studiat efectele cutremurelor asupra diferitelor tipuri de construcții și se fac încercări de elaborare a unei metode de prevedere a mișcărilor seismice.

O platformă similară se află instalată la Institutul de construcții al Academiei de Științe a R. S. S. Gruzine.

„Pulsul mării” înregistrat pe Pământ

Dar adincul mărilor poate fi investigat în laborator? Cercetătorii sovietici au arătat că și această performanță este posibilă. Lingă Simeiz, în Crimeea, la filiala Institutului hidrologic pentru studiul Mării Negre, a fost recent dat în funcțiune un „bazin maritim” în miniatură. Avînd forma unei clădiri circulare, cu inele în spirală asemănătoare cu ale melcului, bazinul deși nu are dimensiuni prea mari este practic infinit.

În această „mare” s-au putut imita valurile, studiindu-se mecanismul de formare a hulei, cauzele intensificării mișcărilor ondulatorii ale suprafeței apei și influența vîntului asupra direcției valurilor.

Problemele studiate practic au permis apoi teoretizarea lor, creîndu-se o nouă teorie asupra dinamicii valurilor care va fi de un real folos specialiștilor în domeniul navigației.

Același Institut face și cercetări piscicole, printre care determinarea „randamentului” peștilor. În acest scop a fost construit un tunel aerodinamic obișnuit cu singura deosebire că modelul de avion este înlocuit cu un pește iar aerul cu apă. S-a putut astfel stabili viteza cu care pot înainta peștii în diferite condiții, lucru care are o mare importanță pentru pescuit.

În laboratorul Institutului există și aparate pentru studierea fenomenelor maritime „pe viu”, numai că și acest lucru se face pe... uscat. Aparatele automate terestre legate prin cablu cu adincurile mării înregistrează „pulsul mării”, adică lungimea de undă a valurilor, curenții maritimi etc.

În urma acestor cercetări au fost preconizate o seamă de măsuri practice. Inginerii sovietici au pus astfel la punct un dispozitiv pneumatic care poate să amortizeze furia valurilor. Instalații în diverse sectoare ale porturilor marine acest dispozitiv va forma un zid de protecție împotriva furtunilor, înlesnind intrarea vaselor în radă și ușurînd munca pescarilor.

Furtuna... captivă

Deși mai puțin periculoase decât pe mare, furtunile de pe uscat pot îmbrăca aspecte la fel de distrugătoare cînd se produc în desert. Iată de ce și aceste furtuni sînt obiectul unor cercetări de laborator, la filiala Institutului geofizic din Turkmenia, republică pe al cărei teritoriu se află marea pustiu Kara-Kum.

Institutul este dotat cu câteva construcții originale în care furtuna... captivă poate fi observată de cercetători în fotoliile comode ale laboratoarelor. Una din aceste construcții, un tunel aerodinamic, este prevăzută cu compresoare puternice pentru producerea furtunii. Nisipul din tunel se comportă în consecință, la fel ca în cazul unei furtuni naturale. Dispozitive speciale înregistrează în cursul „exercițiilor” viteza curenților de aer, cantitatea de nisip transportată de vînt, repartizarea nisipurilor pe suprafață și înălțimea lor.

Agagian Babaev, directorul Institutului, a putut studia în acest fel cele mai bune procedee pentru dirijarea migrațiunii nisipurilor în așa fel încît să nu dăuneze plantațiilor, construcțiilor civice și drumurilor. De asemenea au fost elaborate metode de consolidare a nisipurilor în vederea transformării deserturilor în terenuri cultivabile.

Toate aceste experiențe pline de ingeniozitate, ale căror rezultate practice s-au și vădit, ne încredințează că în viitor omul va putea imblîzi „locul stelar”, va putea exploata bogățiile altor astre și va putea supune voinței sale mărețe fenomene ale naturii cum sînt cutremurele, ciclonii marini sau furtunile de nisip din desert.

Dr. R. Irimescu

să fie înțeles din ce în ce mai des înpreună cu cuvîntul „valorificare”. Valorificarea deșeurilor este un ideal al oricărui tehnolog.

Industria siderurgică, sectorul cel mai însemnat pentru dezvoltarea unei țări, produce, pe lângă prețiosul oțel, cantități uriașe de zgură — deșeu care se adună în grămezi impresionante la orice combinat metalurgic. Ideea valorificării zgurii l-a preocupat și-l preocupă pe foarte mulți dintre cei ce lucrează în acest sector industrial.

Dar ce legătură are zgura cu sticla? Vom vedea îndată. La uzinele „Avtosteclo” din Uniunea Sovietică zgura a început să fie folosită, obținîndu-se din ea cele mai variate produse... de sticlă. Dar nu de sticlă obișnuită, ci din sticla sital. Așa a fost numit noul material obținut din zgură la Institutul de chimie tehnologică „Mendeleev” de la Moscova, în laboratoarele căruia a fost realizat, în strînsă colaborare cu tehnicienii de la „Avtosteclo”, sitalul.

Sticla obișnuită este ceea ce se numește în știință un lichid subrăcit, o substanță amorfă care se obține prin topirea materiilor prime — soda, calcarul, nisipul și diverși oxizi metalici. Trecînd prin diferite faze, masa pentru fabricarea sticlei se încălzește la temperaturi ce ating 1500—1800°, cînd se topește, iar apoi prin răcire se capătă sticla. În masa de sticlă particulele constitutive sînt așezate dezordonat, haotic, ca în orice substanță amorfă. Tocmai această structură face ca sticla să aibă o rezistență mecanică atât de mică, să fie casantă. Spre deosebire de sticla obișnuită, amorfă, sitalul are o structură microcristalină — particulele lui constitutive fiind

așezate în așa numitele rețele cristaline într-o ordine strictă, după legi geometrice precise, ca în orice substanță cristalină, iar distanțele dintre aceste particule sînt foarte mici. Tocmai acest din urmă fapt, care mărește foarte mult coeziunea dintre ele, conferă sitalului o rezistență mecanică foarte ridicată.

Structura microcristalină a sitalului se realizează printr-un anumit regim de temperatură la răcirea masei topite. Aceste câteva cuvinte, care rezumă „secretul” noului material, reflectă rezultatul unor eforturi de ani de zile depuse de cercetătorii de la Institutul „Mendeleev” și de tehnologii de la uzina „Avtosteclo”.

Sitalul — noul material ce înlocuiește sticla — poate fi prelucrat exact ca sticla obișnuită. Din sital se pot sufla tot felul de obiecte, se pot turna plăci sau se pot obține prin șlefuire piese pentru cele mai variate dispozitive optice, într-un cuvînt cu ajutorul sitalului se poate „dubla” întregul sortiment de articole de sticlă. Cu deosebirea însă că noile obiecte „de sticlă” nu se mai sparg! Ele rezistă la acțiuni mecanice mai bine decât multe oțeluri, pot fi încălzite la temperaturi ce depășesc 1000° fără a se topi iar prin răcire bruscă, trecîndu-se de la aceste temperaturi la temperatura camerei, nu se deteriorează.

O altă proprietate remarcabilă a sitalului este valoarea aproape nulă a coeficientului său de dilatare. Pentru diferite aplicații tehnice această împrejurare are o importanță deosebită. Spuneam la început că sticla nu este atacată de reacții chimice. În realitate, printr-o acțiune prelungită a unor substanțe, mai ales alcalii, sticla poate fi parțial atacată. Experiențele făcute cu vase confecțio-

nate din sital, supuse la acțiunea prelungită a unor amestecuri din cei mai corosivi acizi, au arătat că acest material nu suferă nici o schimbare în urma unui tratament atât de „drastic”. De asemenea, sitalul nu este atacat nici de combinații ale clorului, chiar dacă este supus la acțiunea lor timp de mai multe zile, la temperaturi de câteva sute de grade. Metalele nu ar putea să reziste în condiții similare nici măcar cîteva ore.

Dar sitalul nu este numai rezistent la acțiuni mecanice și chimice, ci mai prezintă și avantajul de a fi dur și ușor. Poate că cea mai de seamă proprietate a noului material este însă aceea că el reprezintă „un material-prototip” ce deschide perspective largi pentru folosirea la fabricarea „sticlelor” a unor materiale similare cu zgurile, de pildă a unor roci silicioase de diferite compoziții care, prin aplicarea aceluiași procedee tehnologice de realizare a unor structuri microcristaline, vor înlocui „bătrîna” sticlă fragilă cu minunate materiale avînd cele mai diverse proprietăți și permițînd aplicații dintre cele mai interesante.

Obținut din deșuri, care se găsesc în cantități foarte mari și sînt ușor accesibile, sitalul corespunde și preocupării de economizate despre care aminteam mai înainte. El este un material ieftin.

O dată cu fabricarea primelor produse din sital în industria sticlei și a materialelor ceramice începe o nouă ramură — sitalurgia.

D. Camboli

Șef de lucrări — Institutul Politehnic București

ansamblului de condiții necesare unei asemenea grandioase lucrări.

Metale prețioase, energie și încă multe altele

Dezvoltarea impetuoasă a industriei sovietice cere lărgirea concomitentă a bazei de materii prime. Forajul de mare adîncime își va aduce contribuția în această direcție prin descoperirea de noi rezerve de minereuri, petrol și gaze. Numai în partea europeană a U.R.S.S., de pildă, se găsesc la mari adîncimi straturi de roci a căror vîrstă absolută se apropie de un miliard de ani. În straturi asemănătoare din Africa de Sud se găsesc cele mai mari zăcăminte de aur din lume. Prin analogie, geologii sovietici presupun că zăcăminte bogate de aur s-ar găsi, la mari adîncimi, și în regiunea mării anomalii magnetice de la Kursk.

Pentru zborurile interplanetare, pentru avioanele supersonice, ca și pentru multe alte ramuri ale tehnicii moderne care necesită folosirea unor aliaje deosebit de rezistente, adîncurile pămîntului vor furniza importante cantități de elemente rare, ce stau la baza acestor aliaje.

Dezvoltarea industriei cere o puternică bază energetică. Sînt însă regiuni unde resursele de cărbuni, gaze sau cele hidroenergetice nu sînt suficiente. Să ținem seama și de faptul că rezervele de cărbuni și gaze se epuizează. Iată de ce se preconizează folosirea în viitor și a altor surse de energie, printre care a căldurii interne. Realizarea forajului de mare adîncime va deschide perspective deosebite pentru folosirea căldurii subterane la producerea de energie electrică.

Pe teritoriile nordice ale U.R.S.S. folosirea apelor subterane fierbinți are o deosebită importanță. Aceste ape vor permite încălzirea orașelor situate în regiunile polare,

precum și a unor imense sere pentru cultivarea legumelor. Oamenii de știință sovietici au și început să folosească în aceste scopuri căldura dată de apele fierbinți din regiunea vulcanilor din Kamciatka.

Forajul unor pături sedimentare groase de 10—15 kilometri va aduce date prețioase și paleontologilor prin scoaterea la iveală a unor plante și animale încă necunoscute, aparținînd în special epocilor îndepărtate din istoria pămîntului.

Unul din primele foraje se preconizează a fi efectuat în R.S.S. Azerbaidjană, pentru a se verifica posibilitatea existenței unor zăcăminte de petrol la mari adîncimi. Dar și în alte regiuni vor fi efectuate asemenea foraje: în Ural, Siberia, Karelia, insulele Kurile. Încît nu mai e departe ziua cînd vom cunoaște datele pe care această importantă și gradioasă lucrare ni le poate oferi.

I. Tepac

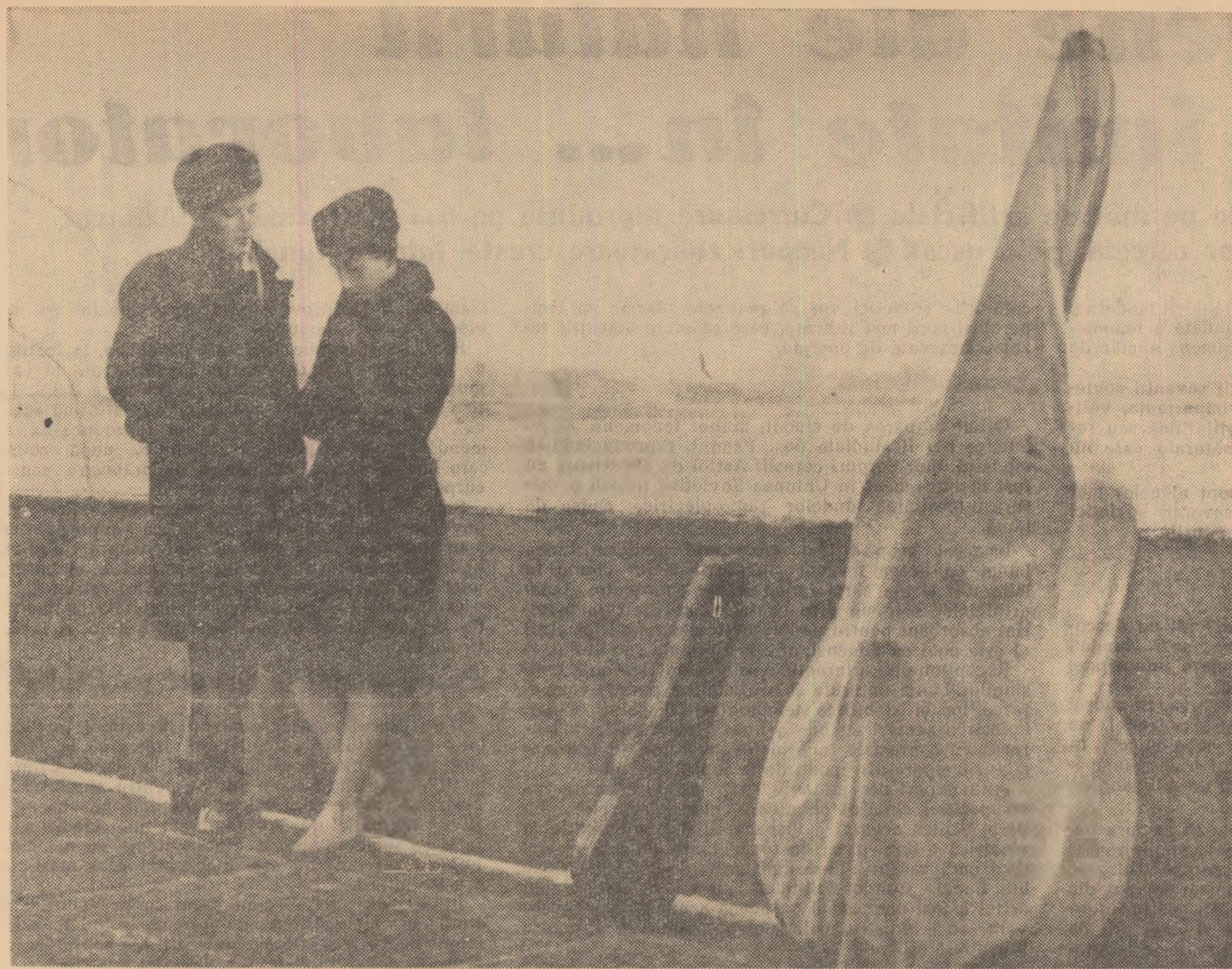
Cercetător la Institutul geologic

lichitate trasă aci ma-ăugarea felurite slucidă. le puter-ăcată de de folo- se obțin Sticla a cit ar fi e. Even-

nt multe ial pentru noi Ingl- ur în ve-deziderate propriătățile torii eco- nu începe

maselor plastice le fac de neînlocuit în forajul de adîncime. De altfel, specialiștii au și realizat materiale plastice extrem de rezistente spre care se îndreaptă azi atenția și speranța geologilor.

Pentru a atinge adîncimi mari geologii sovietici preconizează folosirea forajului cu diamante, duritatea acestui mineral fiind binecunoscută. În ultimul timp însă în cercurile științifice din U.R.S.S. se vorbește tot mai insistent și despre un alt mijloc de forare; topirea rocilor. În același timp, pentru studierea adîncurilor terestre se proiectează aparate speciale de măsurat, care să nu admită erori, cit și aparate de luat probe. Se și pregătesc camere de televiziune în culori care, coborîte la mari adîncimi, să transmită la suprafață imagini încă necunoscute ochiului omenesc. Întreaga tehnică pare astfel chemată să contribuie la realizarea forajului de adîncime. Înaltul nivel al tehnicii sovietice va permite, fără îndoială, crearea

Vioara și contrabasul

Răsfoind „Cartea de aur” a Filarmonicii „George Enescu”

O orchestră de mare valoare artistică

O carte imensă, în care sînt cuprinse sute și sute de însemnări în zeci de limbi, urmate de semnăturile unora dintre cei mai iluștri reprezentanți ai muzicii veacului nostru, ale unor compozitori, dirijori, pianisti și violoniști care au încântat publicul Moscovei și Parisului, Vienei și Varșoviei, New Yorkului și Berlinului.

Wilhelm Backhaus, Sviatoslav Richter, Richard Strauss, David Oistrach, Alfred Cortot, Arthur Rubinstein, Felix Weingartner, Pablo Casals, Jacques Thibaud, Enrico Mainardi, Reinhold Glier, Iakov Zack, Ruslan Raicev, Otto Liebig, Monique de la Bruchollerie, Mstislav Rostropovici, Daniil Șafra, Al. Gauk și nenumărați alți reprezentanți de seamă ai artei contemporane aduc prin intermediul acestei „cărți” prinsoasă de recunoștință primei orchestre simfonice a României cu care au avut prilejul de a colabora.

În mulțimea însemnărilor în limbi atât de diferite distingîți cu ușurință acelea în care celebri artiști sovietici își exprimă dragostea față de arta românească, față de iubitorii muzicii din Capitala noastră.

Iată una din primele însemnări ale artiștilor sovietici: un simplu portativ cu trei măsuri din Concertul pentru vioară al lui Beethoven. Sub el, în cuvinte pline de căl-

dură, Galina Barinova „mulțumește orchestrei pentru colaborarea atât de prețioasă realizată cu prilejul concertului din 29 februarie 1948”.

Peste cîteva luni, o altă reprezentantă a artei sovietice, pianista și compozitoarea Tatiana Nikolaeva, vorbește despre căldura, atenția cu care artiștii bucureșteni au tălmăcit concertul ei pentru pian, despre înalta ținută artistică a Filarmonicii noastre.

Filă de filă întilnești noi nume de muzicieni sovietici. Nikolai Anosov și Igor Oistrach, Iakov Zack și Al. Gauk, M. Vaimann și Leonid Kogan vorbesc despre măiestria artiștilor bucureșteni.

24 octombrie 1954. Sub această dată, o largă însemnare a lui Reinhold Glier care transmite orchestrei „mulțumiri din tot sufletul” pentru minunata interpretare a lucrărilor sale, pentru înalta ținută artistică cu care Filarmonica a redat lucrările înscrise în cadrul unui „Festival Glier”.

22 martie 1958. În Cartea de aur a Filarmonicii este consemnat unul din ecourile răsunătoarelor concerte ale lui Sviatoslav Richter: „Salut minunata orchestră a Filarmonicii bucureștene” notează cu litere mari titanul contemporan al pianului, au-

tentificînd prin aprecierea sa înalta valoare a orchestrei bucureștene.

„Sînt foarte recunoscător orchestrei simfonice a Filarmonicii din București și dirijorului Mircea Basarab pentru acompaniamentul excepțional asigurat concertelor de Bach, Beethoven și Hacıaturian pe care le-am interpretat la București. Nădăjduiesc că ne vom mai întilni!” — scrie Leonid Kogan cu prilejul primei sale vizite la București.

Emoționante sînt însemnările făcute la 12 septembrie 1957 de David și Igor Oistrach cînd au interpretat dublul concert de Bach. „Concertele noastre comune ne-au prilejuit o reală bucurie și o mare satisfacție artistică. Împreună cu acest minunat colectiv am sărbătorit 70 de ani de viață și 50 ani de activitate artistică a marelui dirijor român George Georgescu. Vă mulțumim scumpi prieteni!”.

Răsfoim una după alta filele Cărții de aur, cu însemnări de certă valoare istorică. În fiecare dintre ele este mărturia unei trainice prietenii, mărturia prețurii de care se bucură pe toate meridianele globului arta românească care a dat culturii universale mari valori artistice.

M. Vasiliu

În editura „Iskusstvo”

Cartea cinematografică

Problemele cinematografiei ocupă un loc important în activitatea editurii sovietice „Iskusstvo” (Arta). Preocupările editurii în această direcție se axează pe o prezentare amplă și semnificativă a realizărilor, tendințelor și căutărilor creatoare care caracterizează astăzi fenomenul cinematografic sovietic și mondial.

În ultima vreme editura a publicat o seamă de lucrări care oglindesc afirmarea impetuoasă în cîmpul celei de-a șaptea arte a unui vigoșos detașament de tineri regizori și interpreți sovietici. Am putea cita, de pildă, almanahul intitulat „Creația tinerilor” și culegerea „Tineri regizori ai cinematografiei sovietice”, după cum tot tinerei generații de cineaști îi este consacrată și o bună parte din lucrarea „Tendințe artistice în cinematografia sovietică”, care studiază diversitatea tendințelor artistice ale cinematografiei sovietice și investigațiile creatoare ale unor cineaști din generații diferite, uniți însă de aceleași țeluri ideologice și estetice.

Evident, multe studii, culegeri și monografii publicate de editură sînt dedicate principilor realismului so-

cialist în artă, drumului străbătut de cinematografia sovietică de la primele jurnale de actualități la capodoperele contemporane, moștenirii artistice a marilor Eisenstein, Pudovkin și Dovjenko. În această ordine de idei se înscrie și lucrarea „Lenin și cinematografia”, o culegere de documente, referiri, scrisori

și manuscrise ale lui Vladimir Ilici în care sînt puse în lumină sau atinse probleme de cinematografic. În momentul de față, o comisie alcătuită din cercetători științifici de

la Institutul de istoria artelor strînge materialul necesar — cuvîntări, documente, stenograme ș.a. — în vederea alcătuirii unei culegeri în șase volume a scrierilor lui Serghei Eisenstein care va vedea lumina tiparului între 1964—1965. În aceeași perioadă vor fi pregătite pentru tipar și o culegere de scrieri (în patru volume) ale lui Dovjenko și o altă culegere (în două volume) din lucrările lui Pudovkin.

Un loc de frunte în activitatea editurii îl ocupă colecția „Biblioteca”, în care sînt publicate lucrări destinate celor ce se interesează de problemele de estetică ale artei cinematografice. În cadrul „Bibliotecii” apar cărți scrise la un nivel de popularizare care îi ajută pe iubitorii artei filmului să pătrundă mai profund sensurile și subtilitatea mijloacelor de expresie ale cinematografiei. Cărțile publicate în cadrul acestei colecții sînt foarte solicitate de cinefili și de multe ori stîrnesc discuții aprinse în cluburile muncitorești, în colhozuri, în școli, în organizațiile comsomoliste. Foarte apreciată a fost, printre altele, cartea lui I. Varșavski „Întîlnire cu filmul”, în care criticul a pus în discuție o

seamă de filme și și-a sprijinit punctul de vedere referindu-se la scrisorile primite de la spectatori. Iată cîteva din titlurile care au apărut sau urmează să apară anul acesta în colecția „Biblioteca”: „30 de actori ai cinematografiei sovietice”, „Eroii lui Șolohov pe ecran”, „Pictorul și cinematografia”, „Risul pe ecran”.

Ținînd seama de larga răspîndire pe care a luat-o cineamatorismul în U.R.S.S., editura a inițiat nu de mult publicarea unei noi colecții, „Biblioteca cineamatorului”, inaugurată cu lucrarea lui Lev Kuleșov „Primele cadre filmate”.

Arta cinematografică de peste hotare este foarte bine prezentată de editură. Anul trecut au apărut monografia „Cinematografia japoneză contemporană”, o culegere despre „Gérard Philippe”, scenariul lui Lu-

De 1500 de ori „Evgheni Oneghin”

Colectivul Teatrului Mare din Moscova a sărbătorit jubileul celui de al 1.500-lea spectacol cu opera „Evgheni Oneghin” de Ceaikovski, cifră fără precedent în istoria acestui teatru și în istoria teatrului în genere. Nu trebuie să uităm însă că „Oneghin” este o operă populară în cel mai deplin sens al cuvîntului, o operă cunoscută și iubită de milioane de oameni, pentru mulți dintre ei această creație a lui Ceaikovski însemnînd prima revelație a muzicii de operă, „prima dragoste” în acest gen de artă. Prin farmecul ei inefabil, prin profunzimea sentimentelor umane pe care le exprimă, prin cuceritoarea „comunicativitate” spirituală despre care vorbește compozitorul Boris Asafiev, opera „Evgheni Oneghin” s-a înscris uimitor de repede și definitiv în repertoriul tuturor teatrelor de operă din lume.

E interesant de amintit că Ceaikovski a scris muzica operii în cîteva luni — răstimp foarte scurt pentru el, într-o perioadă cînd era bolnav și se afla la tratament în străinătate (1877—1878). A scris-o anume în Elveția și Italia, lucrînd la ea cu o nespasă plăcere, cucerit de „poezia subiectului și de nespusa frumusețe a textului pușkinian” — cum o mărturisea.

Opera a fost pentru prima oară montată la Teatrul Mare din Moscova în 1881 și în cei optzeci și doi de ani ce au trecut de atunci n-a mai ieșit niciodată din repertoriu. Spectacolul a înscris una dintre cele mai strălucite pagini în tradiția acestui teatru și n-a fost artist al său care de-a lungul anilor să nu fi făcut vreodată parte din distribuția lui „Evgheni Oneghin”. Istoria spectacolului cuprinde astfel numele unor celebri cîntăreți ca Hohllov, Șaliapin, Nejdanova, Sobinov, Kruglikova, Mihailov, Reizen, Kozlovski, Lemeșev și alții alții.

Distribuția recentului spectacol jubiliar a întrunit și ea cîteva din cele mai valoroase forțe artistice ale tinerei generații de interpreți: Galina Vișnevskaia în rolul Tatiane, Alexandr Ognîțev (Gremi), Alexei Maslennikov (Lenski), Valentina Klepațkaia (Olga). În rolul lui Oneghin a apărut o nouă revelație a Teatrului Mare, tînărul bariton Iuri Mazurok, proaspăt absolvent al Conservatorului.

În legătură cu acest spectacol jubiliar ar fi poate interesant să facem cunoscute cititorilor și rezultatele unei originale anchete întreprinse de săptămînalul „Nedelea”. Redactorii acestuia și-au propus și au reușit să identifice toate femeile din Moscova care poartă numele eroinei pușkiniene a operii lui Ceaikovski — Tatiana Larina. În capitala sovietică locuiesc astăzi nu mai puțin de... 250 de tize ale eroinei. Ancheta făcută în rîndul lor a demonstrat o unanimitate deplină în ce privește preferințele pentru opera lui Ceaikovski.

M. C.

chino Visconti „Rocco și frații săi” ș.a. În momentul de față sînt în curs de pregătire pentru tipar al șaselea volum din „Istoria cinematografiei mondiale” de Georges Sadoul, „Cinematografia — meseria noastră” de Louis Daquin, o serie de monografii scrise de critici sovietici despre cineaști străini — „René Clair” de A. Braghinski, „Joris Ivens” de S. Drobașenko, „Vittorio de Sica” de G. Boghemișki ș.a.

A. N.

A VENIT IGNAHA

V. ȘUKȘIN

Într-o zi frumoasă de august, Baikalovii primărită vizita fiului lor Ignati, un bărbat frumos, puternic, îmbrăcat într-un costum negru dintr-o stofă polo-neză. Deschizând poarta cu o lovitură de picior, pentru că mîinile îi erau ocupate cu geamantanale, Ignati se oprî, își roti privirile peste curtea pătrîn-lească și strigă vesel :
— Să trăiești, casă dragă !
O femeie tînără și radioasă, aflată în spatele lui, îi reproșă :

— Soarele se ascundea de cealaltă parte a rîului, valurile își trimiteau murmurul către mal.
vreme, privind valurile repezi ale rîului. Grabite, apă, iar bătrînul o luă în jos, pe malul rîului, unde înota Vaska.
Cînd Vaska ieși la țarm, începura o discuție aprinsă dar cu voce joasă. Tatăl își demonstra punctul de vedere, gesticulînd violent. Vaska mor-tau, rîul fierbea iar loviturile mîinilor, pe rufele ude, răsunătoare și fămîliare se răspîndeau deasupra apel...

15

Frații începura să se îmbrace.
Aburul vinului se risipi din capul lui Ignati și acesta fu cuprins de un fel de tristețe.
— Ce-i cu tine ? îl întrebă Vaska, care era dim-potriva într-o foarte bună dispoziție.
— Nu știu. Așa, pur și simplu.
— Nu sîră băt paharul pînă la fund, îl lămurî bătrînul. Nici lăle, nici balale.
— Dracu știe. S-o lăsam baltă, să ne asezam și să aprindem o țigară.
Se așezară pe niște pietre calde... Tăcura multă

Frații începura să se îmbrace.
Aburul vinului se risipi din capul lui Ignati și acesta fu cuprins de un fel de tristețe.
— Ce-i cu tine ? îl întrebă Vaska, care era dim-potriva într-o foarte bună dispoziție.
— Nu știu. Așa, pur și simplu.
— Nu sîră băt paharul pînă la fund, îl lămurî bătrînul. Nici lăle, nici balale.
— Dracu știe. S-o lăsam baltă, să ne asezam și să aprindem o țigară.
Se așezară pe niște pietre calde... Tăcura multă

14

apa, iar bătrînul o luă în jos, pe malul rîului, unde înota Vaska.
Cînd Vaska ieși la țarm, începura o discuție aprinsă dar cu voce joasă. Tatăl își demonstra punctul de vedere, gesticulînd violent. Vaska mor-tau, rîul fierbea iar loviturile mîinilor, pe rufele ude, răsunătoare și fămîliare se răspîndeau deasupra apel...

10

Bătrînul se ridică, vru să treacă în casa mare dar fiul îl oprî :

— Stai, tată, să mă spăl puțin. Nu se poate așa.
— Ei, spală-te, încuviință tatăl. Adevărat el e îmbrăcat de sus pînă jos ca unul din ăia... ca un artist.

În clipa aceea Ignati și nevasta lui ieșiră din casa mare.

— Frațioare ! — strigă Ignati, desfăcîndu-și brațele. Vaska ! Și se repezi spre el.

Vaska se roși ca o față, începu să ridă și să se mute de pe un picior pe altul.

Ignati îl îmbrățișă.
— Vezi că te murdăresc. Vaska încercă să se desprindă din îmbrățișarea fratelui, dar acesta nu-l lăsă.

— Lasă ! Ești murdar de la muncă, frățioare. Vino încoa să te sărut, drac împielit. Mî-a fost urît fără voi.

Frații se sărutară.
Tatăl își privea cei doi fii și lacrimile i se rostogoliră pe obraji.

— Ți-a adus daruri, Vaska — rosti el tare îndreptîndu-se spre geamantanale lui Ignati.

— Lasă, tată, ce daruri ! Ei, și acum ce faci ? Să te speli ? Spală-te mai repede. Să bem un pahar. Uite ! I-aj văzut pe Baikalovi ? Ignati își împinse ușurel nevasta spre fratele lui. Faceți cunoștință !

Vaska roși mai tare ca înainte, neștiind ce să facă : să întindă femeii frumoase mîna lui murdară

11

de ulei sau să nu i-o întindă. Liusea îi luă mîna și i-o i-strînse tare.

— E sfios, îi lămurî tatăl.

Vaska tuși stînjenit în pumni și rîse ușor ; îi venea să intre în pămînt din pricina explicației tatălui.

— Tata mai spune...
— Du-te și te spală, îi porunci bătrînul.
— Bine, mă duc.

Vaska intră în tindă și Ignati îl urmă.

— Hai mai bine să facem o baie, ca altă dată, spuse Ignati.

Tatăl se luă după ei, pe uliță.

Hotărîseră să se spele în riul de dincolo de grădini. Riul se numea Katuni.

Trecură prin grădini, pe o cărare întortocheată și printre tulpine dese de cartofi.

— Ei, cum o duceți ? întrebă Ignati cu un glas de bas, pășind legănat între tatăl și fratele lui.

Vaska rîse din nou, foarte scurt. Cu toții rîdeau într-un fel ciudat. Se bucura tare de prezența lui Ignati.

— Merge.
— Trăim bine ! exclamă tatăl. Nu mai rău decît orașenii.

— Ei, slavă domnului, spuse cu căldură Ignati. Vasili, se zice că și tu ai prins putere ?

Vasili rîse din nou.
— Ce fel de putere !... Cum îți merge ție ?
— Bine, frățioare ! Foarte bine. Cum v-a plăcut nevasta mea ? Ce zici, tată ?

3

— Mai încet nu se poate ? Ce maniere !
— Nu face nimic, o liniști Ignati. Să-i vezi ce o să se bucure.
Din casă se ivi un bătrîn spătos, cu mîini urtase. Rise încetșor și își șterse ochii cu batista.

— Ignășka !... rosti el și făcu cîțiva pași în îm-pimplinarea feciorului.

Ignati lepdă geamantanale, apoi tatăl și fiul se îmbrățișară și se sărutară de trei ori. Bătrînul își șterse din nou ochii.

— Cum de te-ai gîndit ?
— M-am gîndit...
— De cînd n-ai mai fost pe acasă ? Să tot fie vre-o cinci ani. Știi, mama s-a îmbolnăvit. Are ceva la spinare...

Tatăl și fiul se priveau unul pe altul și nu se mai puteau desprinde din îmbrățișare. Uitasera de femeie. Aceasta zîmbea și-l privea cu interes pe bătrîn.

— Asta ți-i nevasta ? întrebă în șifșit bătrînul.

— Da, nevasta, îi răspunse încurcat Ignati. Faceți cunoștință.

Femeia întinse mîna bătrînului. Aceasta o întinse pe a lui circumspect.

— Bine, spuse bătrînul cîntărînd-o cu privirea pe Liusea.

— Ei ? exclamă cu o mindrie prostescă Ignati.

— Să intrăm în casă, ce stăm aici ! Bătrînul se îndreptă primul spre casă.

9

— Poate, răspunse bătrînul care îl ascultase distrat. Maică, unde sînt... ? Vreau să mă duc la magazin.

— Așteaptă, îl oprî Ignati. De ce la magazin ?

Gustînd din fructul dulce al povăturii Ignati ar mai fi vrut să spună că și obiceiul rusesc de a da fuga la magazin cum intră un om în casă ar trebui uitat. De unde și pînă unde asemenea obicei ? Dar bătrînul îl privi în așa fel încît Ignati dădu din mîini în semn că renunță la alte explicații, scoase din buzunar un portofel gros și-l trînti pe masă :
— Poftim bani.

Tatăl își încrunță, supărat, sprincenele stufoase.

— Ce, Ignaha !... Dacă ai venit în ospetie stai și așteaptă. Ce, noi n-avem bani ?

Ignati rîse.

— Bine, am înțeles. Tată, ai rămas același.

...Mai tîrziu se așezară în jurul mesei, la un pahar cu vin.

Bătrînul Baikalov se muie, își prinse capul în palmele noduroase și-ar fi vrut să cînte : „De ce stai pînă la miezul nopții / La fereastra deschisă, / De ce...”.

Dar tăcu. Stătu așa cîtăva vreme, sprijinindu-și capul cu mîna. Apoi, cu o sinceră mihnire, rosti :

— S-a sfîrșit cu mine, Ignaha. S-a sfîrșit ! Și scăpă o înjurătură.

Nevasta lui Ignati roși și se întoarse spre fereastră. Ignati spuse cu un ton de reproș :

— Tată !
— Nici tu, Ignati, nu mai ești același, continuă

ATENȚIUNE : Tăiați pagina după linia punctată. Îndoiți apoi de-a lungul și din nou de-a latul, în așa fel încît să obțineți o broșură cu paginile...

A venit
Ignati

V. SUKŠIN

8

bătrînul, Stai binișor și nu ne întrerupe, că doar stau de vorbă cu oamenii.

Liusea se ridică de la masă, se îndreaptă spre bufet și începu să se uite la plăcile de patefon. Era vădit că nu se simțea la largul ei.

Ignati se ridică și el. Puse patefonul, cu „Grușița”, Tăceau și ascultau.

Bătrînul privea pe fereastră și gîndurile îi zburau aiurea.

Se înnopta. Ferestrele caselor ardeau cu flăcări reci, Cirezile de vite treceau pe ulicioare, stîrnind praful. Vaca Baikalovilor se oprise la poartă și încerca s-o deschidă cu piciorul; nu reuși și începu să mugească. Bătrînul se uita la ea, dar nu se mișcă din loc. Bucuria revederii îi dispăruse, nu știa de ce. Și el care așteptase atîta ziua aceea și se gîndise că va fi o mare sărbătoare. Acum stătea și se întreba de ce nu fusese o sărbătoare. Fiul se întorsese schimbat... În ce consta, însă, schimbarea? Feciorul, ca orice fecior, venise cu darurile de cuviință. Și totuși...

Atunci se ivi Maria, o fată voinică, care semăna foarte mult cu Ignati. Un zîmbet discret, de bucurie, îi lumină fața cînd își revăzu fratele.

— Ei, noroc, noroc, frumoaso! strigă Ignati, privindu-și cam de sus sora. Ce mai, ești o nevastă în toată legea!

— Am să fiu, îi răspunse grav Maria și se îndreptă spre Liusea ca să facă cunoștință.

9

Bătrînul Baikalov se uita la cei de față cu ochii mijii.

— Acușica vine și Vaska, spuse. Îl aștepta pe Vaska. Dar de ce-l aștepta cu atîta nerăbdare pe cel mai tînăr dintre feciori nici el n-ar fi putut s-o spună.

Tinerii se retraseră în casa mare și luară cu ei patefonul. Ignati avusese grijă să pregătească acolo o sticlă cu vin și de-ale gurii.

— Să bem pentru soră-mea, fie ce-o fi!

— Bine, fiule. Asta nu-i rău — roști pe un ton pașnic bătrînul.

Începură să vie foștii prieteni și tovarăși ai lui Ignati. Veneau, dădeau mina bătrînului și apoi se duceau spre casa mare. Curînd se auzi gălăgia petrecerii: glasul puternic de bas al lui Ignati, rîsetele femeilor, zdrăngănitul patefonului. Doi dintre prietenii lui Ignati se duseră la magazin și se întoarseră cu sticle și punși.

„Acușica vine Vaska” își spunea bătrînul dar sufletul nu-i era în sărbătoare.

În sfîrșit își făcu apariția și Vaska, un băiat zdravăn cu o față mare, deschisă, ars de soare și murdar... Semăna leit cu bătrînul, avea o înfățișare posomorită dar ochii-i zîmbeau.

— A venit Ignaha, îi ieși înainte tatăl.

— Am auzit, spuse Vaska zîmbind, scuturîndu-și părul bălai năclăit de sudoare. Puse într-un colț aiște drugi de fier și se îndreptă din șale...

Ignati mai aștepta oțeva clipe și intră și el în Bătrînul își suflă supărat nasul, în nisp. vede că are multă putere.

— Nu știu, răspunse cu înțirire Ignati. Dar se — Te-ar fi pus la pământ.

Tăcura și-l privi pe Vaska.

— Dacă-ți spun!

— E puternic, spuse bucuros Ignat. minime-i puternice. Apa fierbea sub el.

Vaska se supăra și începu să înoate, bătînd apa cu dintr-odată și începu să înoate, bătînd apa cu — Explică-ți tu!

slăbănogi, atunci da, ar fi trebuit să ne fie rușine.

— Ce te amesteci, tată? Dacă am fi fost niște se rușinează mereu!

— Ptiu! îi răspunse supărat tatăl. Ignat, ia da-i brinci, pentru numele lui dumnezeu. Ce mai minz, Sa ridă oamenii de noi?

— De ce, Vaska? Îi bați? Bătrînul își privea de- zăprobator mezinul.

— Ia, mai lasăți, rosti Vaska, serios și încăp- tnat. De dragul cui ne luam la chefanăală aici?

— Nu vreau! spuse Vaska scuturîndu-și nemul- timit chica.

— Este, spuse ca încheiere Ignati. Hai să facem o încercare.

— Este, spuse ca încheiere Ignati. Hai să facem o încercare.

se lasă privit răbdător, uitîndu-se într-o parte, po- trivindu-și neîncrețit chiloții și rîzînd.

13

12

— Nimic. Încă n-am cunoscut-o prea bine, fiule. Merge, merge.

— Bună fată, o laudă Ignati. E un om întreg.

— Doar că e prea dichisită. De ce?

Ignati rîse în hohote.

— E îmbrăcată ca toată lumea. Ca la oraș, se înțelege. Ați rămas în urmă în direcția asta.

— Rîzi cam mult, Ignat, observă bătrînul. Ca un prost.

— Mă bucur, de asta rîd.

— Te bucuri... Și noi sintem bucuroși, dar nu ne hlizim ca tine. Ce, Vaska nu-i bucuros?

— Tu cînd te însori, Vaska? îl întrebă Ignati.

— Întii să facă armata, îi răspunse tatăl.

— Cînd o fi să pleci la armată să treci pe la sec- ția de cultură fizică, îl sfătui fratele mai mare. Și eu am început tot așa. Dacă găsești un antrenor ca lumea, poate ajunghi ceva de capul tău.

Vaska îl ascultă și zimbi vag.

Ajunseră la rîu.

Ignati se dezbracă cel dintii, își arată trupul frumos modelat de antrenamente, încercă apa cu piciorul și gemu ușor.

— Doamne sfinte! Asta zic și eu apă.

— Ce spui? Vaska se dezbrăcase și el. E rece?

— Ei, ia să-l vedem, ia să-l vedem? se interesă Ignati, care se apropiase de Vaska și începuse să-l privească din toate părțile, ca pe un minz. Vaska

— Treburile, tată.

— Ți-a fost dor dar n-ai mai dat de mult pe acasă. El, Ei, cum o duceți? Mi-a fost dor de voi.

— Ba să le porți dumneata. Uite încă o rochie, pentru Marusea. Ignati terminase cu geamantanale și se așeză pe un scaun. Scaunul scrisii jalnic sub

— Ba să le porți dumneata. Uite încă o rochie, Eu nu mai am nevoie de ele.

moale. Da, e marfă bună... O să le poarte Vaska.

— Toți sînt sănătoși. Numai mama... Și bătrînul luă o cizmă și începu să pipăie și să mîngîie pielea care tot scotea cite ceva din geamantană.

Tatăl și mama zîmbiră, așa cum se cuvine, re- cunoscători și curioși urmăreau gesturile fiului,

— Tatăl și mama zîmbiră, așa cum se cuvine, re- ka... Sînt toți vii, sănătoși?

de cizme. Asta, pentru Manea... Asta-i pentru Vas- — Ți-am adus un șal pufos. Ție, tată, o pereche puternic umplu pe dată toată casa.

Feciorul își saruta repede mama și se apuca număidecît să desfăcă geamantanale. Glasul lui

— Ignasa, fiule, ai venit...

izbucni în plîns.

guroasă încă sta întinsă în pat. Văzîndu-l pe Ignati, — Femeie cu nasul corolat, arsă de soare și vi- o vizită!

— Ei, am să-i fiu un fel de tată... Bătrînul urca înerește în cerdac și striga în tîndă: Mamă, avem Bătrînul rîse și el.

Ignati izbucni în ris.

barbatul.

— Cum să-i spun? Își întreba încetisor Liusea

4

5

— Treburile... Tatăl o privi nemulțumit pe tînăra nevestă a fiului. Ce mai treburi!...

— Ajunge, îi spuse mama. Bine că a venit.

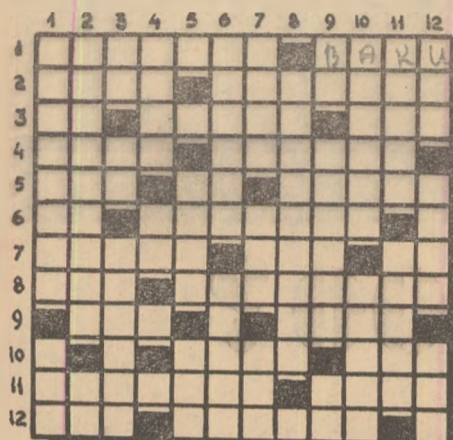
Ignati era nerăbdător să povestească despre el și profită de ocazie să-și contrazică tatăl; bătrînul n-avea o părere prea bună despre ocupațiile lui orășenești. Ignati era luptător de circ. Avea la oraș o locuință bună, bani, prieteni și o soție fru- moasă...

— Tu spui: „Ce mai treburi!” — continuă Ignati, picior peste picior, privindu-și tatăl cu bunăvoință. Cum să-ți explic?... Noi, rușii, sintem un popor de voinici! Alții sînt, dracu știe cum... Ignati se ridică, începu să se plimbe prin odaie și urmă: „Sintem lați în umeri, cu pieptul ca al minjilor de rasă, puternici. Dar să învățăm să stăpînim forța asta, s-o mînuim cu pricepere, să luăm parte la compe- tiții — asta nu, ferească dumnezeu. Mai bine de unul singur, după urși. Nici un fel de grijă pentru cultivarea trupului. Ne temem de cultura fizică ca dracul de tîmîie. Îmi aduc aminte cum o luam în deridere în școală”. Ultimele cuvinte le adresase soției.

Cîndva, Ignati mai expusese aceeași idee și ci- neva îl susținuse. De atunci o repeta atît de des încît acum cînd o reluă și acolo soția se plictisi și începu să privească pe fereastră.

— ...Așa că, tată, orice ai gîndi tu, meseria mea e importantă. Poate că mai importantă chiar decît a lui Vaska.

ORAȘE

ORIZONTAL: 1) Capitala Kazahstanului, pitorească situată la poalele munților Ala-Tau — Centru petrolifer și port la marea Caspică. 2) Direcție — Capitala R. S. S. Turkmene. 3) Ten 1 — Frumoasă stațiune balneoclimatică în Crimeea — A fosoli. 4) Mare centru portuar și industrial, capitala R. S. S. Letone — Independentă.

5) „Orașe și...”, roman de K. Fedin — Cei 1 — Arbori. 6) Consoane — A construit în mijlocul taigalei orașul Komsomolsk. 7) Stradă din Moscova — Noiembrie (abrev.) 8) Dromader — Veritabil. 9) Cadou — Grămadă de paie. 10) Oraș între Celeabinsk și Novosibirsk — Fel. 11) Capitala Uzbekistanului — Mare în nordul U.R.S.S. 12) Autorul romanului „Șoseaua Volokolamskului” — Artist al poporului, vestit miniaturist leningrădean.

VERTICAL: 1) Oraș în delta Volgăi, puternic centru pentru industria peștelui — Întreprindere bucureșteană. 2) Orașul-erou de pe malurile Nevei — Diŧtong. 3) Mangân — În regiă! — Localitate pe Angara, cu o uriașă hidrocentrală. 4) Continent — Posesiv. 5) Oraș la est de lacul Baikal — Comună în Suedia. 6) Capitala R. S. S. Estone — Vrednică. 7) Acești — Somnifer... bătrîn — A cunoaște. 8) Oraș în Orientul îndepărtat sovietic. 9) În Batumi! — „Orașul-grădină”, important centru industrial și cultural al Armeniei — Din Kiev! 10) Incețoșat de vapori — „Departament de Moscova”, de Ajaev. 11) Unul dintre porturile de pe Volga — În decorul Odesei. 12) A iriga — Sport — Kopet-..., munți în sudul cîmpiei Turanului.

Poșta redacției

VALENTIN CINKUR — Bacău: Pentru a afla adresa dorită scrieți regizorului Lev Golub, autorul filmului „Strada mezinului”, la studioul (Kinostudia) „Belarusfilm” din Minsk, R. S. S. Belorusă.

IOAN GĂINĂ — com. Rîșca, regiunea Suceava: Nu simțim în posesia unor informații mai amănunțite. Dacă doriți, puteți scrie direct comitetului sindical al uzinei „Iunii tehnici” din Moscova.

CAROL VEKOV — Arad: 1) Vom căuta să publicăm mai multe materiale din aceste domenii. 2) Vă transmitem două adrese de elevi sovietici: Vladimir Fedosov, Moskva V-17, Staro-Tolmacevskii pereulok, dom 17, kv. 41; Larisa Haseeva, Irkutskaja oblast, Ceremhovskii raion, pos. Toloniki.

G. TACU — Medias: Schița dumneavoastră inspirată de fapta curajoasă a Valentinei Tkacenko vădește anumite calități literare, ce sînt cer însă șlefuite cu grijă. Schița „Eroina” nu este publicabilă.

I. CENUȘE — Turnu Severin: Adresați-vă serviciului „Import-carte” al întreprinderii „Cartimex” str. Aristide Briand nr. 14, București.

E. IOVIȚIU — Timișoara: Scrieți comitetelor de Comsomol ale secțiilor respective din cadrul Filialei din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S., pe adresa: Novosibirsk, Akademgorodok (Orașul Științei).

ANDRUȘA BANDUROVSCHI — Constanța: Am transmis scrisoarea dv. ziarului „Muncitorul sanitar” întrucît datele pe care le cuprind sînt mai apropiate de specificul acestei publicații.

DOINA VASILESCU — Oradea: Două adrese de elevi sovietici: Mosia Evlașina, gorod Bratsk, ulița Bratskaia, d. 18, kv. 6; Ghena Melihov, gorod Alma-Ata, ulița Zavadskaja 37, d. 51.

FLORIN NIȚU — Sibiu: Va trebui să comunicați noua dv. adresă oficiului de difuzare a presei din Sibiu.

DANA FRUNZĂ — Vatra Dornei: Trebuie să specificați numele cosmonauților și adresa: „Gorodok kosmonavtov”, U.R.S.S.

MATEI CORUGĂ — Tg. Neamț: Adresa unei eleve sovietice: Liuba Sosalkina, gorod Klin, Moskovskaia oblast, ulița Lva Tolstovo, d. 23/2.

ȘTEFAN TOADER — Ploiești: Studiul despre complotul împotriva lui Hitler a fost publicat în numerele 26-33 din 1962 ale revistei noastre.

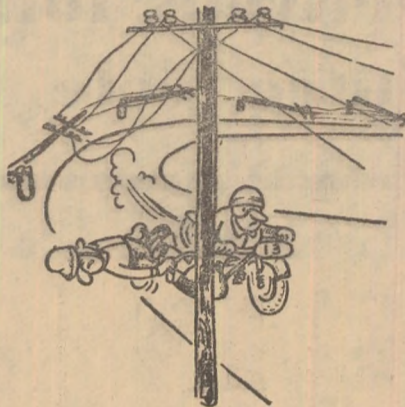
ELENA CRICAN — Băicoi: Nu cunoaștem adresele cerute de dv. Interpretul dirijorului din „Vacanță la mare” este actorul Alexandru Repan.

ILEANA ROMAN — Tr. Severin: Versurile dv. școlărești încă, inclusiv prin stîngăciile de limbă, sînt străbătute uneori de o emoție autentică. Deocamdată, doar versurile acestea din poezia „Despre Lenin” „Glasul lui / Un nesfîrșit ecuator / Trecea vibrînd / Prin toate meridianele lumii / Spre viitor”. Producția cenaclului trebuie adresată mai ales revistelor de literatură.

GIANINA G. — Buzias: V-am citit cu plăcere scrisoarea în care vorbiți despre dragostea față de orașul natal, despre aspirațiile, despre planurile dv. de viitor. Lui Vladimir Ivașov scrieți-i la Institutul unional de cinematografie din Moscova (Vsesoiuznii gosudarstvennii institut kinematografii). Vă comunicăm și adresa unui tînăr sovietic: Andrei Grigorievici Guz, gorod Pastov, Kievskaja oblast, ulița Iugo-Zapadnaia nr. 31.

LIGIA PÎRVU — Pitești: Vi se va trimite răspuns prin poștă.

UMOR • UMOR

Fără cuvinte.
Desen de S. Tesler

Fără cuvinte
Desen de B. Bossart

23 Iunie

3 Autoturisme

MOTOCICLETE · TELEVIZOARE
SCUTERE · MAGNETOFOANE
MASINI DE SPĂLAT RUFEE ETC.

PREMII ÎN VALOARE DE

4.500.000 LEI

LA MARELE CONCURS

SPORTEXPRES

Părinți!
Un dar frumos pentru copii puteți alege chiar acum la magazinele cooperativelor de consum

COMBINATUL CHIMIC FĂGĂRAȘ

livrează:

- Bachelită pentru uz general în diverse culori
- Bachelită pentru uz electrotehnic
- Bachelită pentru uz electrotehnic în execuție tropicalizată.
- Bachelită textilă
- Rezoli diverse tipuri, lac de bachelită.
- Novolac solid, semifluid și alcoolic
- Aminoplast diverse culori.
- Celuloid, plăci de diferite grosimi și culori.
- Celuloid sidefat
- Celuloid marmorat
- Celuloid placat
- Cornoplast pentru nasturi, imitație corn

Execută: pelse industriale în toate tipurile de bachelită și aminoplast, pentru înlocuirea metalelor feroase și neferoase precum și a lemnului.

Pentru producția de serie executăm proiectarea și sculele necesare presării pieselor comandate.

CONSUMATI PRODUSELE LACTATE SIBIANA

DE CALITATE SUPERIOARA

Perspectivile întrecerii economice dintre cele două sisteme

CE VA FI IN ANUL 2000?

Am în față un vraf de lucrări ale unor specialiști occidentali: „Întrecerea în anul 2000“, „Statele Unite ale Americii peste 37 de ani“, „Resursele și viitorul Americii. Necesități și posibilități (anii 1960—2000)“, „Perspectivile Americii“.

„Perspectivile Americii“... Răsfoiesc voluminosul tom cu

coperți albastre și gândul îmi fuge, fără să vreau, la cel care mi l-a trimis — la bancherul David Rockefeller. L-am cunoscut în S.U.A., acum vreo șase luni, cu prilejul unei discuții dintre un grup de oaspeți sovietici și colegii lor americani. Discutam despre viitor.

Rockefeller era foarte comunicativ; ne-a povestit că familia i se trage din hughenoții refugiați din Franța, că în franceza veche numele lui înseamnă „stincă acoperită de frunze“ și a declarat, glumind, că-l învidiază pe scriitorul Mihailov pentru că plătește un impozit mai mic decât el. Dar în tot acest timp ochii îi erau reci, distanți. Se simțea că venise la întâlnire nu de dragul unei conversații mondene. Nu, îl interesa în primul rând problema viitorului lumii, așa încât s-a dovedit foarte activ în discuția despre întrecerea economică dintre cele două sisteme, despre posibilitățile lor, despre viitorul lor.

În ianuarie a. c. am primit o scrisoare de la Rockefeller. Referindu-se la întâlnirea noastră, îmi scria: „Am vorbit atunci despre țelurile Americii și despre planurile întocmite de un grup de persoane particulare finanțate de fondul Rockefeller. Vă trimit acum aceste materiale publicate în volum sub titlul „Perspectivile Americii“. Nădăjduiesc că lucrarea vă va interesa“.

Lucrarea nu-mi era necunoscută: apăruse în urmă cu câțiva ani și constituia bilanțul a patru ani de cercetări. Imediat după Congresul al XX-lea al P.C.U.S., când liderii „dinastiei petrolului“ au înțeles că problemele întrecerii economice dintre cele două sisteme capătă o importanță deosebită, ei au simțit și nevoia imperioasă de a edita o asemenea lucrare. Și atunci un număr de oameni de știință americani a primit misiunea de a defini „principalele probleme pe care Statele Unite ale Americii le vor avea de rezolvat în următorii 10—15 ani“ și de a elabora „concepțiile și principiile fundamentale pe care să se întemeieze politica S.U.A.“

Până în mai 1958 lucrările colectivului de specialiști au fost conduse de Nelson Rockefeller, actualul guvernator al statului New York și eventual candidat la postul de președinte, apoi de fratele lui Nelson, Lawrence; David Rockefeller participa și el la lucrările acestui conclave științific.

Referatele, întocmite de un număr de o sută de oameni de știință și redactate de „frații întru petrol“ constituie laolaltă un vast program politic, militar, social și economic pentru capitalismul american în a doua jumătate a secolului al XX-lea. Multe recomandări din acest program sînt puse în practică de guvernul actual, deși Rockefellerii sînt în opoziție față de el (în legătură cu acest lucru gurile rele amintesc că actualul Secretar de Stat, Rusk, a fost conducătorul fondului Rockefeller).

În acest articol aș dori să mă opresc numai asupra unui capitol din „Perspectivile Americii“, consacrat problemelor întrecerii economice dintre capitalism și socialism. Iată principala concluzie la care au ajuns cei 17 oameni de știință autori ai capitolului menționat: viitorul va aduce o grea și lungă rivalitate cu lagărul socialist în viața publică internațională. Dat fiind că comuniștii razează pe forța exemplului lor economic, „noi (adică S.U.A.) trebuie să ne accelerăm dezvoltarea economică. Trebuie să ne îmbunătățim sistemul de învățămînt. Trebuie să realizăm progresul social“.

Să deschidem cartea la pagina 322 și să privim diagramele. Pentru perioada care se deschide pînă în 1975 autorii capitolului au luat în considerare trei alternative: 1) Dacă economia S.U.A. va dobîndi o creștere anuală de 3 la sută a produsului național global (costul tuturor mărfurilor produse plus cel al tuturor prestațiilor de servicii), ca în veacul de aur al Americii (1870—1930), S.U.A. se va afla „într-o situație dintre cele mai dificile“ sau, vorbind pe șleau, în pragul falimentului; 2) Dacă sporul anual va fi de 4 la sută, cum s-a întîmplat în unii ani de după război, S.U.A. vor fi amenințate, în permanență, de inflație și „posibilitățile noastre (adică ale americanilor) vor fi sensibil inferioare scopurilor noastre“ — scriu autorii capitolului. Dar chiar în cazul cînd se va putea asigura un spor de 5 la sută (imposibil de atins de către S. U. A. în momentul actual!) americanii vor fi siliți, totuși, să recurgă la „austeritate“ și „să aleagă între lucrurile de o importanță vitală și cele visate“ (pag. 331). Rezultă, dar, că ar fi nevoie de un spor anual de cel puțin 5 la sută!

Materialul a fost publicat la 21 aprilie 1958. Care dintre cele trei alternative s-a realizat în ultimii cinci ani? Înutil să căutăm în literatura americană de specialitate o apreciere clară, unitară și exactă asupra dezvoltării economice a S.U.A. Arta de a jongla cu cifrele a atins un nivel care l-a făcut pe

economistul american L. Silk să afirme — în recenta-i lucrare „Revoluția științifică“ — că în felul acesta „se poate demonstra aproape orice“.

Dar să luăm cîteva mărturii demne de încredere.

— La 23 martie a. c. președintele Kennedy a declarat la Chicago: „În ultimii cinci ani... producția totală a țării noastre a crescut cu numai 3 la sută“.

— Conform unor date prezentate cu puțin timp mai înainte Congresului, între 1955—1960 ritmul mediu de dezvoltare a economiei S.U.A. a fost de 2,3 la sută.

— În sfîrșit, economistul suedez G. Myrdal, un bun cunosător al economiei americane, a declarat nu de mult la New York: „Bilanțul dezvoltării economice a S.U.A. în ulți-

La o recentă conferință de presă, președintele Kennedy a declarat că „cel mai mult“ îl neliniștește primejdia unui nou declin economic în S.U.A.

Un oaspete sinistru

Fotomontaj de A. JITOMIRSKI

mul deceniu poate fi apreciat ca nesatisfăcător. Ritmul mediu anual este mult sub 3 la sută. Iar dacă luăm în considerare și creșterea numărului locuitorilor, ritmul dezvoltării economice din această perioadă nu este decît de aproximativ 1 la sută“.

Așadar, indicii variază între 1 și 3 la sută. Ceea ce înseamnă că dezvoltarea economiei S.U.A. urmează în cel mai bun caz, curba cea mai joasă din cele trei examinate de autorii „Perspectivelor Americii“ și în cel mai rău caz bate pasul pe loc. Nu e deci de mirare că în producția mondială de oțel, de

pildă, cota parte a S.U.A. a scăzut de la 46 la sută, cît era în 1950, la 26 la sută în 1961!

Americanii care gîndesc își îndreaptă tot mai des privirile spre Uniunea Sovietică, unde în ultimii 18 ani ritmul mediu anual de creștere a producției industriale a fost de 10,5 la sută, în timp ce în S.U.A. a fost de numai 2,1 la sută. În cinci ani — 1958—1962 — sporul producției industriale calculat pe cap de locuitor a fost în U.R.S.S. de 48 la sută, în S.U.A. de numai 8 la sută.

Același Silk comentează alarmat: „S.U.A. sînt amenințate nu de rachete balistice intercontinentale, ci de producția pașnică“ a țărilor socialiste. „Dacă vom greși și vom suferi eșecuri pe plan economic — declară el — în timp ce ei (rușii) vor progresa în fiecare an, omenirea va trebui să recunoască ca un fapt istoric ideea — propagată cu zel de comuniști — că capitalismul este bătrîn, putred și muribund iar comunismul e tînăr, triumfător și în continuă dezvoltare“.

Leonard Silk socotește că ieșirea din impas ar putea veni printr-o „revoluție științifică“ care să învieze economia „obeză și astmatică“ a S.U.A. John Gardner, președintele fundației „Carnegie“, cere să se organizeze „o mare vîntoară națională de talente“. Amiralul Rickover propune să se creeze școli speciale pentru cei „foarte înzestrați“. Imperialismul american nu se zgîrcește cînd e vorba de cheltuieli pentru ce-țări științifice, care se ridică la zeci de miliarde de dolari. Este însă puțin probabil ca această avalanșă de dolari să creeze condiții prielnice pentru dezvoltarea economiei americane, din pricină că miliardele de dolari sînt înghițite de frenetica cursă a înarmărilor. Nu mai departe decît la 3 mai ministrul Comerțului al S.U.A. a declarat că dacă Statele Unite cheltuiesc în momentul de față 17 miliarde de dolari pe an pentru cercetări științifice, numai 4 miliarde din această sumă sînt alocate pentru „scopuri nemilitare“ și abia 1,5 miliarde pentru sporirea productivității economiei naționale!

Așa se explică de ce președintele uneia din cele mai bogate țări capitaliste din lume e nevoit să facă previziuni atît de sumbre: „Țara noastră are în față un deceniu de șomaj și de dificultăți cronice, un deceniu de irosire a resurselor economice și de tragedii legate de șomaj“, „ritmul de dezvoltare economică a țării noastre în următorii zece ani nu se va putea compara cu ritmul de dezvoltare a celor mai multe țări industriale“...

Așa apreciază chiar americanii perspectivele din pragul secolului XXI. Dar ce părere au ei despre perspectivele sovietice? La New York a apărut recent o lucrare voluminoasă, cu titlul — de o obiectivitate înșelătoare — „Viitorul societății comuniste“. Autorii volumului l-au scris, însă, cu venin, încercînd din răsputeri să semene îndoiala în posibilitatea realizării planurilor U.R.S.S. În ciuda acestor eforturi, ei au trebuit, însă, să-și calce pe inimă și să facă cîteva mărturisiri semnificative. „Nu putem să nu recunoaștem — scriu, profund îndurați, acești domni — că în următorii douăzeci de ani, în condițiile unei dezvoltări mai mult sau mai puțin pașnice, economia sovietică va face un mare pas înainte iar nivelul de viață va continua să crească“.

Și mai departe: „În Uniunea Sovietică va lua naștere cel mai perfecționat tip de stat al bunăstării generalizate, în comparație cu ceea ce există astăzi (!) în unele țări din Occident“.

Și, în sfîrșit: „În ultimă instanță, comunismul este o grandioasă încercare de a preface lumea; el a și asigurat un uriaș progres economic iar în viitor va obține rezultate și mai bune“.

Nimic de spus: în gura unor inveterați anticomuniști asemenea mărturisiri nu sună rău, chiar dacă sînt lipsite de tonul categoric ce caracterizează, de pildă, calculele profesorului vest-german Baade, care în lucrarea „Întrecere în anul 2000“ declară, fără ocol, că nu mai e departe vremea cînd superioritatea potențialului industrial al lagărului socialist asupra lumii capitaliste va fi „de cel puțin 2:1“.

Într-un viitor apropiat, expresul nostru comunist va întrece, într-o haltă a secolului XX, trenul capitalismului și-i vom saluta pe americani din mers. După cum se vede, Occidentul nici nu contestă acest pronostic, ci discută numai despre data cînd se va întîmpla depășirea. Și este sigur că acest lucru se va întîmpla cu mult înainte de anul 2000, așa cum prevăd documentele Congresului al XXII-lea. Frații Rockefeller să nu se îndoiască: vor avea privilegiul de a asista la acest eveniment.

Iuri Jukov